

KATALOG GROBÓW DUCHOWIEŃSTWA RZYMSKOKATOLICKIEGO, GRECKOKATOLICKIEGO I ORMIAŃSKOKATOLICKIEGO NA CMENTARZU ŁYCZAKOWSKIM WE LWOWIE

Geneza Cmentarza Łyczakowskiego we Lwowie sięga doby zaboru austriackiego¹. Znany z pseudoreformatorskich poczynań na gruncie kościelnym cesarz Józef II, w dniu 11 grudnia 1783 r. wydał dekret, opublikowany przez Gubernium Galicyjskie 21 stycznia 1784 r., zarządzający zamknięcie wszystkich cmentarzy przykościelnych. W myśl cesarskiego rozporządzenia zarządy miast miały obowiązek w okresie czterech tygodni wydzielić poza murami miejskimi odrębne parcele na miejsce pochówków. Decyzje austriackiej administracji nie spotkały się jednak z przychylnym przyjęciem, bowiem kolejny dekret cesarski z 9 września 1784 r. określał sankcje karne za zwłokę w realizacji poprzedniego rozporządzenia².

W stołecznym Lwowie — podobnie jak na prowincji — wykonanie poleceń Józefa II napotkało na przeszkody głównie natury religijno-obyczajowej, a w mniejszej mierze technicznej. Godziły one bowiem w odwieczną tradycję grzebania zmarłych w poświęconej ziemi okalającej kościoły, a z drugiej strony wywoływały negatywne skojarzenia z pochówkami za miastem ofiar masowych epidemii bądź

¹ Podstawowa literatura przedmiotu: J. Białynia-Chołodecki, *Cmentarz Łyczakowski*, „Tygodnik Ilustrowany” z 4 XI 1911 nr 44; Ł. Charewiczowa, *Cmentarze Lwowa*, „Ilustrowany Kurier Codzienny” z 2 XI 1936 nr 305; W. Ciesielski, *Pomnikowe rysy cmentarzy lwowskich*, Lwów 1890; J. Markowski, *Cmentarz Łyczakowski w opisie pomnikowych rysów*, Lwów 1890; A. Medyński, *Ilustrowany przewodnik po Cmentarzu Łyczakowskim*, Lwów 1937; S. S. Nicieja, *Cmentarz Łyczakowski we Lwowie w latach 1786–1986*, Wrocław 1988; M. Opatek, *Na Cmentarzu Łyczakowskim we Lwowie*, „Ilustrowany Kurier Codzienny” z 2 XI 1930 nr 305; W. Pytypiuk, *Pieta w kamni*, Lviv 1995.

² A. Medyński, *dz. cyt.*, s. 4; S. S. Nicieja, *dz. cyt.*, s. 9.

[2]

pozbawionych z różnych przyczyn katolickiego pogrzebu. Dopiero po 1786 r. w większych dzielnicach Lwowa erygowano cmentarze: Łyczakowski – funkcjonujący do chwili obecnej, Gródecki – zamknięty w 1875 r., Stryjski – zamknięty w 1893 r. i Żółkiewski – zamknięty w 1856 r. Po definitywnym zamknięciu i całkowitym zlikwidowaniu trzech z ostatnich wymienionych nekropolii, zorganizowano w 1888 r. istniejący i czynny do dziś Cmentarz Janowski³.

Za oficjalną datę powstania Cmentarza Łyczakowskiego przyjmuje się rok 1786. Metryka ta jednoznacznie wskazuje, iż należy on do najstarszych zachowanych nekropolii w skali europejskiej. Natomiast wśród najsłynniejszych polskich cmentarzy w granicach II Rzeczypospolitej do roku 1939 plasuje się na drugim miejscu, tuż po Cmentarzu na Rossie w Wilnie (1769).

Cmentarz Łyczakowski z biegiem lat i stuleci nabierał coraz bardziej monumentalnego charakteru. Usytuowany na malowniczym, pagórkowatym terenie o urozmaiconej powierzchni rozrósł się do wielkości ok. 40 ha. Dzięki starannej opiece kolejnych zarządców przed 1939 r. oraz wyjątkowemu kunsztowi rzeźbiarzy i architektów wzbogacających owocami swego talentu jego krajobraz, cmentarz nabył niepowtarzalnego krajobrazowo-parkowego charakteru. Cały jego obszar podzielono na ponad 80 pól, o stałej numeracji utrzymanej do naszych czasów. Zappełniły je z czasem tysiące mogił ziemnych, grobowców, kaplic rodowych i pomników nagrobnych o wyszukanych motywach ikonograficzno-architektonicznych. Powolną zagładę cmentarza, trwającą aż do chwili obecnej – o czym później – przyniósł rok 1945, otwierający epokę władzy sowieckiej, a u progu lat dziewięćdziesiątych – przemiany połączone z narodzinami państwa ukraińskiego⁴.

³ Cmentarz Gródecki usytuowany był na terenach dawnych koszar wojskowych; grzebano na nim mieszkańców dzielnicy Gródeckiej. Cmentarz Stryjski rozciągał się przy trakcie biegnącym ze Lwowa do Stryja. Pomimo zamknięcia go w 1893 r. grzebano mimo to ciała zmarłych, ale jedynie w rodzinnych grobowcach do wybuchu I wojny światowej. W czasie inwazji rosyjskiej na Lwów i Galicję Wschodnią na początku I wojny światowej, Rosjanie grzebali na tym cmentarzu swoich żołnierzy. Wreszcie na jego terenie, po usunięciu pomników i grobów, urządzono słynny miejski Park Stryjski służący mieszkańcom Lwowa przez cały okres międzywojenny do chwili obecnej, a na pozostałym terenie wybudowano domy mieszkalne jeszcze przed 1939 r. Z kolei Cmentarz Żółkiewski zwany Paparówką służył początkowo jako miejsce grzebania ofiar epidemii, następnie pełnił funkcję zwykłego cmentarza. W kilkanaście lat po zamknięciu go, na jego terenie częściowo wzniesiono dworzec kolejowy Lwów-Podzamcze, częściowo zaś pozostawiono na pastwę losu. Zob. A. Medyński, *dz. cyt.*, s. 5; S. S. Nicieja, *dz. cyt.*, s. 10.

⁴ S. S. Nicieja, *dz. cyt.*, s. 15–42; Informacje własne autora.

[3]

Jakkolwiek od samego początku na Cmentarzu Łyczakowskim grzebano zmarłych z różnych narodowości, wystarczy wymienić choćby Austriaków, Niemców, Polaków, Ukraińców, Węgrów, a po 1945 r. Rosjan i Żydów, to jednak w odróżnieniu od pozostałych lwowskich cmentarzy, cieszył się on szczególną sławą. Miejsce to było niejako zarezerwowane najpierw dla wyższych rangą urzędników i wojskowych w służbie austriackiej administracji, arystokracji oraz ziemiaństwa galicyjskiego, mężów nauki i kultury oraz duchowieństwa, aż po partyjno-wojskowych dygnitarzy sowieckich najnowszej doby. Nie oznacza to bynajmniej zamknięcia bram cmentarnych dla przedstawicieli niższych warstw społecznych, ale tych ostatnich grzebano tam stosunkowo niewiele, albo ich nazwiska „gubiły się” w towarzystwie znanych znakomitości.

Niemalą grupę wśród spoczywających na Cmentarzu Łyczakowskim stanowi duchowieństwo diecezjalne i zakonne oraz członkinie zakonów i zgromadzeń zakonnych żeńskich trzech obrządków katolickich: łacińskiego, greckokatolickiego i ormiańskokatolickiego. Każda z wymienionych tu społeczności na swój sposób organizowała i urządziła miejsce spoczynku dla zmarłych spośród jej szeregów. I tak zakony oraz zgromadzenia zakonne, tak męskie jak żeńskie, wznosiły z reguły okazałe grobowce, mające pomieścić dziesiątki zmarłych. Niektóre spośród zgromadzeń zakonnych żeńskich grzebały zmarłe członkinie w wyraźnie wyodrębnionych i oznakowanych kwaterach mieszczących szeregi mogił ziemnych. Zdarzały się niekiedy wolno stojące pojedyncze nagrobki, ale nie wiadomo, czym kierowano się przy ich wznoszeniu. Być może miały one podkreślać wyjątkowe zasługi zmarłego, choć po upływie wielu dziesiątków lat od śmierci złożonych pod nimi szczątków zakonników trudno niekiedy dociec skali ich osiągnięć.

Jak wynika z wyników kwerendy archiwalnej oraz z badań przeprowadzonych metodą autopsji, Cmentarz Łyczakowski jako miejsce wiecznego spoczynku dla swych członków obrały 3 zakony męskie: bernardyni (w grobowcu złożono 24 zmarłych), dominikanie (26 zakonników oraz 1 kapłan diecezjalny, członek III Zakonu Dominikańskiego), oraz karmelici (25 zmarłych). Ponadto swoje grobowce posiadają 2 zgromadzenia zakonne męskie: misjonarze św. Wincencego a Paulo (10 zmarłych) i zmartwychwstańcy (13). Oprócz tego znajduje się tam kilka mogił z nagrobkami kamiennymi ku czci zakonników różnych wspólnot, o trudnej niekiedy do ustalenia przynależności zakonnej. Zachowały się natomiast informacje archiwalne o wznoszonych grobowcach dwu innych wspólnot zakonnych, a mia-

[4]

nowicie redemptorystów i salezjanów, ale prawdopodobnie wybuch II wojny światowej przeszkodził w ukończeniu budowy, a tym samym nikt ze zmarłych z owych wspólnot zakonnych nie został złożony w ich murach.

Znacznie obszerniejsze zestawienie dotyczy żeńskich zakonów i zgromadzeń zakonnych. Na Cmentarzu Łyczakowskim zlokalizowano miejsca pochówku sióstr benedyktynek obrz. łacińskiego (49 osób), sióstr benedyktynek obrz. ormiańskokatolickiego (24), sióstr franciszkanek od Adoracji Najśw. Sakramentu (45), sióstr józefitek (26), sióstr Rodziny Maryi – marianek (41), sióstr miłosierdzia św. Wincentego a Paulo (95), sióstr nazaretanek (16), sióstr Notre Dame (7), sióstr opatrznościerek (41), sióstr Sacré Couer (65), sióstr sercanek (19) i sióstr służebniczek NMP – obrz. grekokatolickiego.

Duchowieństwo diecezjalne w dziedzinie grzebania swoich zmarłych było gorzej zorganizowane. Musi zdumiewać fakt, że jedynie Cerkiew unicka archidiecezji lwowskiej zdobyła się na wybudowanie grobowca dla członków Kapituły Metropolitalnej. W jego wnętrzu znalazły również schronienie doczesne zwłoki trzech arcybiskupów–metropolitów z XIX w. Inny grekokatolicki hierarcha bp chełmski Michał Kuziemski (1809–1879) zwolniony z urzędu przez cara w 1871 r. i osiadł w Galicji, został po śmierci pogrzebany w grobowcu rodziny Kowalskich. Kanonicy kapituł łacińskiej i ormiańskiej grzebani byli w pojedynczych grobach bądź grobowcach rodzinnych. Nie ma natomiast wśród grobów Cmentarza Łyczakowskiego ani jednego miejsca pochówku arcybiskupów–metropolitów ani biskupów pomocniczych lwowskiego Kościoła rzymskokatolickiego; pierwszym z nich tradycyjnie przysługiwało prawo pogrzebu w podziemiach katedry bądź innej świątyni (ze zwyczajem tym zerwał abp Józef Bilczewski zm. 20 marca 1923 r. pochowany na własną prośbę wśród najuboższych na Cmentarzu Janowskim we Lwowie), drudzy natomiast najczęściej awansowali na wyższe godności lub przechodzili do innych diecezji. Episkopat łaciński reprezentują jedynie dwa nazwiska: abp Jan Marceł Gutkowski (1776–1863) – rządcą diecezji podlaskiej, wskutek represji władz carskiej Rosji osiadł od 1842 r. we Lwowie oraz bp Adam Jasiński (1812–1862) – ordynariusz diecezji przemyskiej, zmarł podczas pobytu we Lwowie. Obaj zostali wyróżnieni monumentalnymi nagrobkami o podobnych cechach architektonicznych dłuta tego samego artysty Pawła Eutele. Najliczniej reprezentowany jest episkopat ormiańskokatolicki, bo leżą tam prochy aż pięciu dostojników. Ostatni z nich – abp Józef Teodorowicz (1864–1938) w dowód wybitnych zasług dla Kościoła i Ojczyzny spoczął na sąsiedzkim

[5]

Cmentarzu Orłąt, skąd jednak ekshumowano jego szczątki w dobie dewastacji nekropolii prowadzonej przez czynniki sowieckie i złożono w grobowcu rodziny Kłosowskich na Cmentarzu Łyczakowskim.

Znakomita większość zmarłych z szeregów duchowieństwa diecezjalnego trzech obrządków katolickich Galicji – Małopolski Wschodniej została pogrzebana w osobnych grobach ziemnych lub w rodzinnych grobowcach. Charakterystyczne, iż na Cmentarzu Łyczakowskim przywożono ciała zmarłych nawet z dalekiej prowincji, choć musiały zapewne istnieć ku temu ważne powody, np. rodzinny grobowiec. Wśród nagrobków wzniesionych ku czci zmarłych z grona duchowieństwa diecezjalnego wyróżniają się bardzo nieliczne gatunkiem dobrego materiału użytego na budulec (grobowiec ks. infułata dr Henryka hr. Badeniego i jego matki Cecylii z Mierów hr. Badeniewej) bądź solidnością i okazałością zewnętrznej sylwetki (grobowiec rodzinny ks. Eustachego Jełowickiego, ks. Alojzego Jougana i in.). Przeważają wszakże nagrobki skromne, co dobrze koresponduje z ideą ewangelicznego ubóstwa. Nader rzadko napotkać można oryginalną, a zarazem piękną rzeźbę zdobiącą grób kapłański; wyjątkiem w tym względzie mogą stanowić miejsca pochówku np. ks. Stanisława Sokółowskiego (1886–1931) – proboszcza parafii św. Mikołaja we Lwowie i znanego filantropa oraz ks. Zygmunta Gorazdowskiego (1845–1920) – Sługi Bożego, proboszcza tejże parafii oraz założyciela Zgromadzenia Sióstr Józefitek.

Jaki jest stan materialny grobów duchowieństwa katolickiego na Cmentarzu Łyczakowskim? Nietrudno się domyśleć, że i one podzieliły tragiczny los całej nekropolii w latach powojennych. Wolno zaryzykować twierdzenie, że proces dewastacji i profanacji grobów katolickiego duchowieństwa zapoczątkowany w 1945 r. a trwający nieprzerwanie po chwilę obecną jest zaawansowany w dużo większym stopniu niż w przypadku grobów osób cywilnych. O ile bowiem tymi ostatnimi opiekowała się rodzina bądź znajomi pozostali we Lwowie po zakończeniu II wojny światowej, to miejsca pogrzebu duchownych zostały pozostawione samym sobie. Zdarzały się przypadki przeradzające się w swoistą tradycję roztaczania wyjątkowej, pełnej pietyzmu pieczy nad mogiłami kapłanów bądź sióstr zakonnych, których posługa religijna szczególnie wpisała się w świadomość zbiorową lub indywidualną potomnych. Tęgo rodzaju troskę obserwuje się w stosunku do grobu wspomnianego już ks. Zygmunta Gorazdowskiego, czy ks. Karola Czesznaka (1882–1944) – wykładowcy katechetyki i pedagogiki na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie oraz opiekuna Sodalicii Mariańskich. Sto-

[6]

sunkowo dobrze zachowały się zbiorowe grobowce zakonne a niekiedy grobowce rodowe, mieszczące również prochy duchownych. Zapełnione nietypowe parametry tych budowli, trudnych do adaptacji dla celów prywatnych, uchroniły je przed zmianą „lokatorów” i właścicieli. W ogromnej jednak większości przypadków groby duchownych stawały się łatwym łupem pospolitych hien cmentarnych profanujących zwłoki w poszukiwaniu kosztowności, wyrafinowanych wandalów i szowinistów niszczących wszelkie ślady kultury zachodniej, w tym ze szczególną zaciekleścią polskiej, wreszcie snobizujących się na zasiedziały o bogatej tradycji lwowian nowobogackich i różnych decydentów. Raz po raz znikają i znikają marmurowe płyty nagrobne, rzeźby i krzyże, a wnętrza grobowców nadal opróżniane są w barbarzyński sposób z resztek trumien i kości, po czym, po zatartiu wszelkich pierwszych śladów, służą zgola innym użytkownikom.

W tej sytuacji jawi się pilna potrzeba podjęcia zdecydowanych działań na rzecz ochrony pozostałych bodaj resztek zabytkowych grobów nie tylko duchowieństwa ale i innych warstw społecznych. W stosunku do tych pierwszych można np. rozwinąć akcję mobilizowania opinii w szeregach zakonów i zgromadzeń zakonnych na terenie Polski, aby te zorganizowały okresowe wyjazdy swych delegatów do Lwowa, by ci podjęli na miejscu prace ratunkowo–restauratorskie. Musi zdumiewać bezczynność i apatia tych wspólnot zakonnych, które pozostawiły groby członków swych społeczności we Lwowie, a dziś nie czynią nic, aby zainteresować się ich losami! Czyż nie zawstydzają ich w tej mierze ludzie świeccy pokonujący choćby raz w roku na Uroczystość Wszystkich Świętych trudy podróży z różnych zakątków Polski celem uporządkowania grobów swoich bliskich? Trzeba wszakże gwoli sprawiedliwości w tym miejscu powiedzieć o jedynym chlubnym wyjątku; mianowicie w 1995 r. przemyskie siostry opatrznościanki przeprowadziły własnym sumptem renowację grobowca zakonnego na Cmentarzu Łyczakowskim. Jednak, jak wiadomo, „jedna jaskółka wiosny nie czyni”.

Trwająca na naszych oczach dewastacja i profanacja Cmentarza Łyczakowskiego jest o tyle niezrozumiała, że jego kompleks mocą uchwały Rady Miejskiej Lwowa z 10 lipca 1990 r., został uznany za „muzeum historyczno–kulturalne”. Niestety, mimo tego życie biegnie własnym torem. Oto bowiem instrukcja *O zasadach utrzymania terytorium muzeum historyczno–kulturalnego Cmentarz Łyczakowski* zatwierdzona na posiedzeniu Rady Miejskiej Lwowa z 17 września 1992 r. nr 488 praktycznie otwiera szerokie pole do spekulacji. W paragrafie 4 pierwszego rozdziału stwierdza się: *Na polach 70–86 po-*

[7]

zwolnić na projektowanie i wnoszenie grobowców, po wniesieniu opłaty do kasy muzeum. W paragrafie 8 rozdziału 2 zapisano: *W wypadku, kiedy nagrobne pomniki i grobowce znajdują się w stanie ruiny i w przeciągu 20 lat nikt się nimi nie zajmuje, a ich właściciele są dla dyrekcji muzeum nieznanymi – podlegają one realizacji (czyt.: zagospodarowaniu – J. W.) za pozwoleniem miejskiego komitetu wykonawczego.* Wspomniane wyżej opłaty pobierane przez dyrekcję muzeum zostały określone na sumę 41 982 000 karbowańców, czyli 233 dolarów USA⁵. Nie trzeba dowodzić, że cytowane wcześniej uchwały Rady Miejskiej stanowią wybieg prawny, choć doprawdy trudno zrozumieć je w kontekście istnienia rzekomego muzeum! Czyż bowiem jakiegokolwiek muzeum na świecie legalizuje proces dewastacji własnych dóbr? *De facto* nie ma więc żadnych przeszkód w rujnowaniu zabytków przeszłości tylko dlatego, iż stanowią one bezpieczni, a więc łatwy kąsek dla hochsztaplerów i lokalnych szowinistów.

Prezentowane opracowanie ma za cel utrwalenie w świadomości współczesnego pokolenia miejsca pochówku duchowieństwa katolickiego trzech obrządków archidiecezji lwowskich na Cmentarzu Łyczakowskim we Lwowie. W dotychczasowej historiografii owej nekropolii brak jakiegokolwiek szkicu poświęconego tej właśnie problematyce. Stanisław Nicieja w pomnikowej monografii o Cmentarzu Łyczakowskim wymienia zaledwie kilkanaście, i to zapewne przypadkowych, nazwisk duchownych, natomiast najnowsze ukraińskie wydawnictwo albumowe Wasyla Pyłypiuuka *Pieta w kamni* (Lviv 1995) ogranicza się jedynie do fotografii rzeźby i architektury cmentarnej, nie wspominając żadnego nazwiska z grona duchowieństwa.

Opracowanie niniejsze składa się z czterech części. Część pierwsza zawiera rejestr duchowieństwa w przeważającej większości diecezjalnego, choć występują sporadycznie nazwiska zakonników, pogrzebanych w osobnych mogiłach. Mamy tu na myśli zarówno groby ziemne, jak również grobowce, w tym niekiedy rodzinne. Wyjątek stanowi w tym rozdziale zbiorowy grobowiec Kapituły Metropolitalnej obrządku grekokatolickiego. Druga część obejmuje wykaz członków zakonów i zgromadzeń zakonnych męskich, grzebanych w grobowcach naziemnych odpowiednio dostosowanych do liczebności wspólnoty oraz jej rangi społecznej. W trzeciej części zaprezentowano katalog członkiń zakonów i zgromadzeń zakonnych żeńskich. W tym

⁵ *O zasadach utrzymania terytorium muzeum historyczno–kulturalnego Cmentarz Łyczakowski* (kopia uchwały Rady Miejskiej Lwowa z 17 IX 1992 r., nr 488 w posiadaniu autora).

przypadku napotyka się zarówno na grobowce naziemne, jak też kwatery grobów ziemnych, specjalnie oznakowanych symbolami religijnymi oraz identyfikatorami przynależności wspólnotowej. W czarnej części ujęto nazwiska pięciu duchownych pogrzebanych na Cmentarzu Obrońców Lwowa – sekcji Łyczakowskiego. Świadomie natomiast zrezygnowano – zwłaszcza w części pierwszej – z określenia przynależności obrządkowej duchowieństwa. Wstępne bowiem ustalenia nie przynoszą w tej dziedzinie pewności, a szczegółowe badania są utrudnione z braku źródeł.

W poszczególnych częściach przyjęto układ alfabetyczny tak co do zapisu poszczególnych zespołów, jak i wewnątrz nich. Wykazy te ujęto w formie tabel, zawierających kilka rubryk: liczba porządkowa w księgach cmentarnych, numer pola, nazwisko i imię zmarłego, wiek oraz data śmierci lub pogrzebu. Wybitniejszym jednostkom poświęcono kilka szczegółowych uwag w formie przypisów.

Podstawowym, a tym samym niezastąpionym, choć zapewne niekompletnym, źródłem w opracowaniu niniejszego katalogu okazały się księgi cmentarne Cmentarza Łyczakowskiego, przechowywane obecnie w Derżawnym Archiwie Lwiwskiej Oblaści we Lwowie w liczbie kilkunastu tomów formatu *in folio*. Wpisy do poszczególnych tomów prowadzone były według numeracji pól. Jednak źródło to wymagało niejednokrotnie weryfikacji metodą autopsji w granicach Cmentarza Łyczakowskiego, co pozwoliło ustalić poprawne dane. Owe peregrynacje po lwowskiej nekropolii podjęte przez piszącego te słowa miały i tę zaletę, że prowadziły nieraz do odkryć nieznanych grobów duchowieństwa, których nie rejestrowały księgi cmentarne. Trzeba bowiem dodać, iż wprowadzono je dopiero w 1885 r., a Cmentarz Łyczakowski – przypomnijmy – funkcjonuje od 1786 r. Autor ma więc świadomość fragmentaryczności niniejszego opracowania spowodowanego brakiem źródeł sprzed 1885 r., ale żywi nadzieję na przydatność historyczną nawet niekompletnego ujęcia.

I Kapłani diecezjalni i zakonni pogrzebani w pojedynczych grobowcach i mogiłach

Lp.	Pole	Nazwisko i imię	Lat	Data	
				śmierci	pogrzebu
1	2	3	4	5	6
175	4	Aksentowicz Grzegorz Persjan	—	1885	
—	4	Aksentowicz Jakub Persjan ⁶	80	1878	
	17	Axentowicz Julian	68	14 VI	1890
135	6	Aleksiewicz Jan	—	—	—
424	75	Baczyński Dionizy	70	21 IX	1917
68	3	Baczyński Kornel	72	27 XII	1933
37	3	Badeni Henryk ⁷	59	23 I	1943
157	19	Balicki Longin	—	1928	
229	51	Bartoszewski Jan ⁸	68	15 XII	1920
428	13	Barwik Adam	51	8 XII	1938
184	59 b	Bażański Porfiry	85	29 XII	1920
—	—	Bem Jakub	81	1841	
237	64	Beń Mikołaj	50	—	4 I 1944
429	64	Berestecki Jan	55	—	30 III 1937
366 a	35	Bialikiewicz Karol	69	18 IX	1939
237	44	Bielecki Michał	54	—	13 XI 1925

⁶ Inne źródła – poza księgami cmentarnymi – podają nazwiska obu duchownych w wersji: Axentowicz. Aksentowicz Persjan Jakub (1798–1878), szambelan papieski, kanonik gremialny Kapituły Metropolitalnej obrządku ormiańskokatolickiego we Lwowie. S. S. Nicieja, *dz. cyt.*, s. 321.

⁷ Badeni Henryk (1884–1943), dr teologii, święcenia kapłańskie w 1908 r. we Lwowie, kapłan archidiecezji lwowskiej obrz. łac., protonotariusz apostolski, oficjał Sądu Arcybiskupiego, egzaminator synodalny, dziekan Kapituły Metropolitalnej we Lwowie. *Schematismus archidioecesis Lepoliensis ritus latini 1939*, Leopoli 1939, s. 10; S. Bizuń, *Historia krzyżem znaczone. Wspomnienia z życia Kościoła katolickiego na Ziemi Lwowskiej 1939–1945*. Opracowanie, wstęp, przypisy i indeksy oraz wybór aneksów i fotografii J. Wołczański, Lublin 1994², passim.

⁸ Bartoszewski Jan (1852–1920), święcenia kapłańskie w 1875 r. w obrządku greckokatolickim, wykładowca teologii pastoralnej z językiem wykładowym ruskim na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Lwowskiego, później prowadził także zajęcia z pedagogiki i homiletyki w tymże języku. Od 1885 r. prof. zwyczajny, w roku akad. 1888/89 i 1893/94 dziekan fakultetu. Publikował swe prace w j. ruskim. J. Kracik, *Bartoszewski Jan*; w: *Słownik Polskich Teologów Katolickich*, t. 1, red. H. E. Wyczawski, Warszawa 1981 s. 117–118.

[10]

1	2	3	4	5	6
322	42	Bielikowicz Antoni	52	1872	
13	43	Bieliński Kazimierz	—	—	
—	60	Biliński Emilian	—	11 II 1909	
—	71 a	Bobrowicz Łukasz ⁹	—	1914	
135	6	Bobykiewicz Teofil	—	—	
154	7	Bocian Józef	47	23 XI 1936	
—	—	Bodarski Józef	61	14 II 1932	
301 b	35	Bodjański Bohdan	54	3 II 1923	
33	68	Bodnareskul Jan	—	—	
54	28	Bonitenko Piotr	54	—	1 XII 1942
176	4	Borącz Dominik	70	1878	
78	75	Bugno Józef	27	5 XII 1917	
—	—	Chodynicki Ignacy, o.	61	1847	
251	74	Cieślik Antoni ¹⁰	59	—	3 II 1937
413	63	Ciołek W. Tadeusz, alumn	22	5 XI 1917	
70	16	Czesznak Karol ¹¹	62	8 V 1944	
367	21	Curzytek Kazimierz	75	29 III 1916	
114	69	Czajkowski Marian	50	30 V 1888	
114	69	Czajkowski Wincenty ¹²	73	21 VII 1935	
367	21	Czarnota Szymon SJ	54	18 I 1920	
—	—	Czosnakiewicz Edward ¹³	85	1913	

⁹ Bobrowicz Łukasz († 1914), duchowny greckokatolicki, kapelan wojskowy, pogrzebany w tyle za ogrodzeniem cmentarzyka „Żelaznej Kompanii” – uczestników powstania 1830/31. A. Medyński, *dz. cyt.*, s. 98.

¹⁰ Cieślik Antoni (1878–1937), dr prawa kanonicznego, wicefiołcał Sądu Arcybiskupiego obrz. łac. we Lwowie, sędzia i egzaminator synodalny, dyrektor Instytutu Głuchoniemych we Lwowie, kanonik gremialny Kapituły Metropolitalnej obrz. łac. we Lwowie. *Schematismus 1937* s. 10.

¹¹ Czesznak Karol (1882–1944), święcenia kapłańskie w 1905 r. w Innsbrucku, kapłan archidiecezji lwowskiej obrz. łac., katecheta gimnazjalny we Lwowie, duszpasterz akademicki, założyciel Sodalijii Marianskiej dla studentek (1913), w 1925–1939 wykładowca katechetyki i pedagogiki z polskim językiem wykładowym na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie, w 1926–1939 redaktor serii: Biblioteka Przekładów „Veritas”. L. Grzebień, *Czesznak Karol, w: Słownik Polskich Teologów Katolickich*, t. 5, red. L. Grzebień, Warszawa 1983 s. 246.

¹² Czajkowski Wincenty (1862–1935), święcenia kapłańskie w 1884 r. w obrządku łacińskim we Lwowie, sędzia i egzaminator synodalny, wizytator nauki religii w szkołach, prałat domowy Ojca św., dziekan–infułat Kapituły Metropolitalnej obrz. łac. we Lwowie. *Schematismus 1935* s. 10.

¹³ Czosnakiewicz Edward (1828–1913), święcenia kapłańskie w 1850 r., inkardynowany do diecezji płockiej, uczestnik powstania styczniowego; po jego

[11]

1	2	3	4	5	6
—	3	Dawidowicz Bogdan ¹⁴	75	21 I 1933	
16	5	Delkiewicz Józef ¹⁵	90	4 II 1912	
—	—	Dembiński Stefan ¹⁶	81	1921	
252	59 b	Dobrowolski Jan	66	27 VII 1910	
57	16	Dubiel Walenty ¹⁷	73	17 II 1941	
—	60	Dunin–Borkowski Stanisław SJ ¹⁸	70	1934	
—	—	Dykiel Jan	47	1932	
72	80	Dzerowicz Julian	?	20 IV 1943	
82	59 b	Dziędzielewicz Józef	72	16 IV 1941	
171	59 b	Eiselt Jan ¹⁹	75	14 II 1922	

upadku osiadł we Lwowie. Pogrzebany na tzw. „górcie powstańców 1863/64”. *Catalogus universi venerabilis cleri saecularis et regularis archidioecesis Leopoliensis rit. lat. pro Anno Domini 1911*, Leopoli 1911 s. 217; S. S. Nicieja, *dz. cyt.*, s. 301.

¹⁴ Dawidowicz Bogdan (1858–1933), święcenia kapłańskie w 1882 r. w obrządku ormiańskokatolickim we Lwowie, dyrektor Zakładu im. Torosiewicza (1901–1905) i banku „Mons Pius” (1905–1912, 1920–1925), członek Rady Miejskiej we Lwowie (1902–1907), prałat–prepozyt Kapituły Metropolitalnej obrz. ormiańskokatolickiego, znawca i wykładowca przez szereg lat od 1906 r. filologii orientalnej w Uniwersytecie Lwowskim, członek Komisji Orientalistycznej Polskiej Akademii Umiejętności, tajny szambelan papieski. C. Lechicki, *Kościół ormiański w Polsce. (Zarys historyczny)*, Lwów 1928 s. 156.

¹⁵ Delkiewicz Józef (1822–1912), kapłan obrządku greckokatolickiego, od 1861 r. suplent przy katedrze historii Kościoła na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Lwowskiego, w latach 1864–1890 profesor historii Kościoła tamże, w 1867/68 rektor uniwersytetu, rzecznik postulatów posłów ruskich w Sejmie Galicyjskim w sprawie języka wykładowego na uczelni, przeciw stanowisku Polaków. *Wydział Teologiczny Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie 1918–1933*, Lwów 1934 s. 20.

¹⁶ Dembiński Stefan (1840–1921), święcenia kapłańskie w 1864 r. w obrz. łac., profesor gimnazjum, literat, uczestnik powstania styczniowego, pogrzebany na tzw. „górcie powstańców 1863/64”. *Catalogus 1911* s. 215; S. S. Nicieja, *dz. cyt.*, s. 306.

¹⁷ Dubiel Walenty (1868–1941), święcenia kapłańskie w 1896 r. we Lwowie w obrz. łac., proboszcz parafii św. Antoniego we Lwowie (1921–1941), wizytator nauki religii w szkołach. *Schematismus 1939* s. 24.

¹⁸ Dunin–Borkowski Stanisław SJ (1864–1934), syn Witolda Franciszka i Kazimiery z Fredrów, członek Zakonu Ojców Jezuitów. Szereg lat pracował w Seminarium Duchownym we Wrocławiu; jego zainteresowania naukowe obejmowały zagadnienia etyki, socjologii, psychologii, estetyki, teologii, historii Kościoła, filozofii oraz pedagogiki. Dzięki licznym rozprawom pedagogicznym oddziaływał na formację katolickiej młodzieży w Niemczech. Pogrzebany został w tzw. II kaplicy rodowej Dunin–Borkowskich z linii gródeckiej. S. S. Nicieja, *dz. cyt.*, s. 226.

¹⁹ Eiselt Jan (1847–1922), święcenia kapłańskie w 1869 r. w obrz. łac., ho-

1	2	3	4	5	6
269	8	Felisiak Jacek	83	1 I 1905	
488	75	Figol Jan	52	4 VIII 1933	
798	63	Fiałkowski Jan	77	2 IV 1915	
858	63	Fiałkowski Jan	?	1928	
61	4	Fiałkowski Ludwik	82	18 I 1912	
22	12	Filarski Albert ²⁰	67	26 VII 1898	
298	57	Formaniosz Michał	70	27 VII 1884	
168	5	Gałecki Julian	64	26 IV 1864	
—	73	Garguliński			
		Apolinary OFMObs	34	1894	
205	72	Gerstmann Adam ²¹	67	27 VII 1940	
592	9	Gliwa Józef	64	2 IV 1828	
—	4	Głąb Jakub ²²	55	1923	
259	43	Głodziński Antoni	52	16 IX 1914	
401	2	Gojdan Dymitr	—	18 I 1858	
6	71 a	Gola Wojciech Ignacy OP	88	26 XII 1884	
—	73	Gorazdowski Zygmunt ²³	75	1 I 1920	

norowy asesor Konsystorza Metropolitalnego obrz. łac. we Lwowie, emerytowany katecheta szkół średnich w Stanisławowie. *Catalogus 1911* s. 151, 215.

²⁰ Filarski Albert (1831–1898), święcenia kapłańskie w 1854 r. we Lwowie w obrz. łac., wicerektor Seminarium Duchownego we Lwowie, od 1865 r. wykładowca teologii moralnej na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Lwowskiego, od 1869 r. profesor zwyczajny tamże, kilkakrotny dziekan fakultetu, rektor uczelni 1873/74. Nie pozostawił spuścizny pisarskiej. J. Mandziuk, *Filarski Wojciech*, w: *Słownik Polskich Teologów Katolickich*, t. 1, red. H. E. Wyczawski, Warszawa 1981 s. 471.

²¹ Gerstman Adam (1873–1940), święcenia kapłańskie 1896 r. w Innsbrucku dla archidiec. lwowskiej obrz. łac., w 1907 r. mianowany profesorem nadzwyczajnym teologii pastoralnej z językiem wykładowym polskim na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Lwowskiego, w latach 1910–1940 profesor zwyczajny tamże. W roku akad. 1920/21 przeniósł się na katedrę teologii moralnej. Jako znakomity erudyta zastępował inne dyscypliny: prawo kanoniczne, liturgikę, sztukę kościelną, apologetykę i prowadził okresowo seminarium homiletyczne. W latach 1911–1939 zasiadał w senacie akademickim jako dziekan, prodziekan bądź delegat Wydziału Teologicznego, w latach 1927/28 i 1932/33 był rektorem uczelni. Zajmował się też problematyką reorganizacji studiów teologicznych w Polsce, uczestniczył w pracach gremiów katechetycznych i pastoralnych, był ekspertem ze strony kościelnej przy zawieraniu konkordatu Rzeczypospolitej ze Stolicą Apostolską. *Wydział Teologiczny*, s. 110–112; K. Piętko, *Gerstmann Adam*, w: *Słownik Polskich Teologów Katolickich*, t. 5, red. L. Grzebień, Warszawa 1983 s. 434–436.

²² Głąb Jakub (1868–1923), święcenia kapłańskie w 1893 r. we Lwowie w obrz. łac., katecheta szkół realnych we Lwowie. *Catalogus 1911* s. 18.

²³ Gorazdowski Zygmunt (1845–1920), święcenia kapłańskie w 1871 r. w obrz. łac. we Lwowie, długoletni proboszcz parafii św. Mikołaja we Lwowie,

Grobowiec ks. Zygmunta Gorazdowskiego. Fot. ks. Józef Wołczański.

1	2	3	4	5	6
134	19	Górol Teodor	48	22 III 1918	20 XI 1937
408	21	Grabowski Honorat	29	—	
323	19	Grobelski Jan	68	16 IV 1926	
224	72	Gromnicki Eugeniusz	84	7 V 1936	
477	46	Guglewicz Ksenofont	?	26 XII 1918	
157 a	19	Gurguła Włodzimierz	44	19 XII 1918	
—	4	Gutkowski Marcelli Jan, abp ²⁴	88	2 X 1863	
27	68	Gyurkovich Adam ²⁵	37	6 V 1934	
29	68	Hankiewicz Habdank Jan	78	1898	
29	68	Hankiewicz Habdank Michał	45	17 VII 1895	
119	33	Hanuszczak Mikołaj	61	29 III 1944	
183	59	Hausmann Jan	78	8 II 1904	
639	40	Hołodyński Włodzimierz	30	9 VII 1896	
44	31	Hrehorowicz Aleksander	59	?	
—	—	Hryniewiecki Modest Michał ²⁶	65	1 IV 1823	

sekretarz Instytutu Ubogich Chrześcijan we Lwowie, twórca „Domu Pracy” dla bezrobotnych i Taniej Kuchni Ludowej oraz Zakładu Św. Józefa dla nieuleczalnych i wyzdrowieńców, założyciel Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia Św. Józefa we Lwowie. Dnia 5 X 1988 r. otwarto proces beatyfikacyjny Sługi Bożego. D. Siuta, *Wezwany do miłosierdzia. Zygmunt Gorazdowski i jego dzieło*, Tarnów 1984; Informacja własna autora.

²⁴ Gutkowski Jan Marcelli (1775–1863), dominikanin, biskup podlaski; 3 VII 1826 r. prekonizowany na to biskupstwo, 1 października t. r. przyjął sakrę, osiem dni później objął rządy w diecezji. Był mężnym obrońcą praw Kościoła przed ingerencją władzy świeckiej w organizację życia religijnego; 29 IV 1840 r. aresztowany przez władze carskie i deportowany do Ozieran na Białorusi. Dnia 19 V 1842 r. zrezygnował z rządów diecezją podlaską, osiadając we Lwowie; 18 IX 1856 r. mianowany arcybiskupem tytularnym Marcjanopolis. Jego grób zdobi pomnik wyobrażający postać biskupa w stroju pontyfikalnym ujętą w edykule szafiastym. Inskrypcja mocno uszkodzona i trudna do odczytania w całości. P. Nitecki, *Biskupi Kościoła w Polsce. Słownik biograficzny*, Warszawa 1992 s. 74–75; Informacje własne autora.

²⁵ Gyurkovich Adam (1897–1934), święcenia kapłańskie w 1920 r. w obrz. łac. we Lwowie. W latach 1922–1926 starszy asystent przy katedrze sztuki kościelnej na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie, katecheta w IV Gimnazjum im. Jana Długosza i w Prywatnym Gimnazjum Sacré Coeur tamże. Od jesieni 1932 r. kapelan sióstr karmelitanek we Lwowie. *Wydział Teologiczny*, s. 138; K. Piętka, *Gyurkovich Adam*, w: *Słownik Polskich Teologów Katolickich*, t. 5 s. 535–536 (błąd w określeniu miejsca kapelanii).

²⁶ Hryniewiecki Modest Michał (1758–1823), święcenia kapłańskie przyjął

1	2	3	4	5	6
311	73	Huzar Eugeniusz	64	1 X 1918	
98	49	Idec Jan	—	19 IX 1925	
163	46	Ilewicz Piotr	56	20 III 1918	
186	4	Issakowicz Mikołaj Izaak, abp ²⁷	77	29 IV 1901	
113	11	Iwanicki Aleksander Władysław	69	14 I 1935	
—	—	Iwanicki Franciszek ²⁸	101	17 V 1916	
703	21	Iwanowicz Jan	55	20 VII 1887	
123	9	Jakubowicz Mikołaj	64	4 VIII 1885	
41	16	Janicki Franciszek	62	5 XII 1942	
291	60	Jankiewicz Jarosław	—	1935	
238	16	Jarek Józef	69	3 II 1933	
877	63	Jaremovicz Eustachy	—	15 VI 1913	
337	16	Jaremovicz Wincenty	—	19 III 1878	
893	63	Jarymowicz Konstany	68	21 IV 1915	
—	16	Jarzębiński Franciszek OP	72	11 V 1884	
—	22	Jasiński Adam, bp ²⁹	50	2 III 1862	

w 1789 r. w Zakonie Ojców Bazylianów we Lwowie. Na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Lwowskiego kierował katedrą dogmatyki, w roku akad. 1921/22 pełnił funkcję rektora; był członkiem towarzystw naukowych. Pozostało po nim wiele opracowań z dogmatyki w rękopisach w języku ruskim, natomiast drukiem wydał tylko jedną pracę. W latach 1922–1923 sprawował obowiązki prowincjała oo. bazylianów. J. Zbudniewick, *Hryniewiecki Modest Michał*, w: *Słownik Teologów Katolickich*, t. 2 s. 76.

²⁷ Issakowicz Izaak Mikołaj (1824–1901), święcenia kapłańskie w 1848 r. we Lwowie w obrządku ormiańskokatolickim; proboszcz i dziekan w Stanisławowie, sakrę biskupią przyjął 27 VIII 1882 r.; zreorganizował sieć parafialną archidiecezji lwowskiej obrz. ormiańskokatolickiego, konsekrował kościoły w Łyścu i Tyśmienicy, dbał o wzrost liczby kapłanów, ogłosił szereg listów pasterskich o tematyce pastoralno–teologicznej i patriotycznej. Znany był jako znakomity mówca i autor homilii ogłoszonych drukiem; posiadał obywatelstwo honorowe 9 miast galicyjskich i doktorat *honoris causa* przyznany mu na wniosek Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. Na jego grobie wzniesiono pomnik ukazujący insygnia władzy biskupiej oraz tablicę epitafijną. U stóp pomnika wierni przez cały rok składają kwiaty i palą znicze. C. Lechicki, *dz. cyt.*, s. 136–143; Informacja własna z autopsji autora.

²⁸ Iwanicki Franciszek (1815–1916), święcenia kapł. w 1840 r. w obrz. łac., inkard. do archidiecezji lwowskiej, proboszcz par. Wołków – dekanat Skąlat, uczestnik powstania listopadowego i styczniowego, odznaczony orderem Franciszka Józefa i tytułem honorowego asesora Konsystorza Metropolitalnego obrz. łac. we Lwowie, jubilat 75–kapłaństwa. Pogrzebany na tzw. „górze powstańców 1863/64”. *Catalogus 1911*, passim; S. S. Nicieja, *dz. cyt.*, s. 301.

²⁹ Jasiński Adam (1812–1862), święcenia kapłańskie w 1836 r. we Lwowie w obrządku łacińskim, profesor Uniwersytetu Lwowskiego, kanonik Kapituły

[17]

1	2	3	4	5	6
300	10	Jaszowski Błażej ³⁰	66	22 IV 1921	
5	70	Jełowicki Eustachy ³¹	43	15 III 1930	
422	53	Jougan Alojzy ³²	88	21 X 1942	
64	2	Jurkiewicz Józef	70	1 I 1931	
—	—	Kajetanowicz Kajetan ³³	83	1900	

Metropolitalnej, rektor Seminarium Duchownego tamże. Sakrę biskupa przemyskiego przyjął 23 IX 1860 r. we Lwowie. Rozwinął sieć parafialną diecezji, odbywał wizytacje kanoniczne, przeprowadził restaurację katedry i rezydencji, wspomagał ubogich i uczącą się młodzież. Pomnik nagrobny ukazuje postać biskupa w stroju pontyfikalnym w postawie stojącej. P. Nitecki, *dz. cyt.*, s. 93.

³⁰ Jaszowski Błażej (1856–1921), święcenia kapłańskie w 1880 r. w obrz. łac. we Lwowie, od 1890–1894, jako adiunkt wykładał na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Lwowskiego zastępczo dogmatykę, Stary Testament, teologię moralną i prawo kanoniczne, 1894–1896 analogicznie prawo kanoniczne i pedagogikę. W 1896 r. otrzymał nominację na profesora nadzwyczajnego, w 1899 r. prof. zwyczajnego; 1902/03, 1909/10 dziekan fakultetu, 1910/11 rektor uczelni; egzaminator prosynodalny, kanonik honorowy Kapituły Metropolitalnej i prałat papieski. H. E. Wyczański, *Jaszowski Błażej*, w: *Słownik Polskich Teologów Katolickich*, t. 2 s. 193–194.

³¹ Jełowicki Eustachy (1886–1930), święcenia kapłańskie w 1909 r. w obrz. łac. we Lwowie, 1910 r. — doktorat z teologii; proboszcz w Trembowli, gdzie wybudował okazały kościół parafialny w stylu wczesnochrześcijańskich bazylik rzymskich i rozwinął wszechstronną działalność duszpasterską. W 1919 r. uzyskał habilitację w Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie, a rok później powołano go, jako wykładowcę, na Wydział Filozoficzny Uniwersytetu Warszawskiego. Nie zdołał jednak objąć katedry, bowiem zmarł podczas operacji we Lwowie na zapalenie wyrostka robaczkowego. W pogrzebie uczestniczyli m. in. abp ormiańskokatolicki Józef Teodorowicz i bp pomocniczy archidiec. lwowskiej obrz. łac. Franciszek Lisowski. Ciało zmarłego złożono w rodzinnym grobowcu, który i dziś nosi ślady pamięci ze strony mieszkających we Lwowie Polaków. K. Piętka, *Jełowicki Eustachy*, w: *Słownik Polskich Teologów Katolickich*, t. 5 s. 598 (błąd w pisowni nazwiska); W. Szetelnicki, *Trembowla. Kresowy bastion wiary i polskości*, Wrocław 1992, *passim*.

³² Jougan Alojzy (1855–1942), święcenia kapłańskie w 1878 r. w obrz. łac. we Lwowie, po habilitacji w 1901 r., w latach 1903–1908 profesor historii i wymowy kościelnej na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Lwowskiego, w roku akad. 1906/07 dziekan fakultetu. Był długoletnim prezesem Związku Księży Katechetów, wiceprezesem Towarzystwa Wzajemnej Pomocy Kapłanów, kuratorem Lwowskiego Towarzystwa Rękodzielników „Skala”, redaktorem i współpracownikiem czasopism katolickich oraz autorem podręczników do historii Kościoła, liturgiki, dogmatyki dla szkół średnich, jak również kilkuset artykułów i recenzji. Pogrzebany w grobowcu rodzinnym, z którego po II wojnie światowej wandalami skradli marmurowe tablice epitafijne, usiłując nawet wejść do wnętrza budowli. K. Piętka, *Jougan Władysław Alojzy*, w: *Słownik Polskich Teologów Katolickich*, t. 5 s. 616–619; S. Bizuń, *dz. cyt.*, *passim*; Informacja z autopsji autora.

³³ Kajetanowicz Kajetan (1817–1900), święcenia kapłańskie w obrz. ormiań-

Grobowiec ks. Adama Jasińskiego. Fot. ks. Józef Wołczański.

[19]

1	2	3	4	5	6
268	8	Kalisz Bernard	—	6 III 1920	
62	21	Kałysa Anastazy	54	23 III 1904	
—	32	Karchun Spyridion	62	17 III 1931	
28	45	Kiernik Edward	—	4 II 1909	
—	—	Kieroński Aleksander ³⁴	90	1922	
—	16	Kiszakiewicz Józef	81	1953	
276	8	Klimek Mikołaj	73	10 XII 1887	
401	21	Klita Roch, br.	74	21 IV 1934	
—	69	Klass Wilhelm	46	1885	
45	35	Kniażyński Piotr	64	22 I 1925	
16	50	Knopiński Julian Adam	54	—	22 II 1939
619	35	Kobierski Andrzej	50	27 XII 1932	
428	73	Kois Józef	58	7 V 1901	
20	32	Kominek Józef	83	11 X 1933	
1043	60	Kondzielewicz Wawrzyniec	—	—	31 III 1938
89	64	Kopystiański Roman	64	—	28 IX 1942
—	6	Korytko Sylwester	76	2 IV 1964	
350	60	Kosiński Antoni	60	8 XI 1907	
—	2	Kostelnyk Hawryło ³⁵	62	20 IX 1948	
36	64	Kostruba Teofil	—	6 III 1943	

Grobowiec ks. Kajetana Kajetanowicza. Fot. ks. Józef Wołczański.

skokatolickim w Lwowie, współtwórca i dyrektor naukowo-wychowawczej instytucji dla młodzieży ormiańskiej Zakładu Naukowego im. Tórosiewicza; kierował nim 35 lat. W 1880 r. mianowany prepozytem Kapituły Metropolitalnej ormiańskiej we Lwowie. Znany był jako znakomity organizator i filantrop. Pogrzebany w jednej mogile wespół z ormiańskim dobroczyńcą Józefem Tórosiewiczem. Przy ich grobie zawsze gromadzą się ludzie. C. Lechicki, *dz. cyt.*, s. 134, 138; Informacja z autopsji autora.

³⁴ Kieroński Aleksander (1832–1922), święcenia kapłańskie w 1855 r. w obrz. łac., sybirak, pogrzebany na tzw. „górze powstańców 1863/64”. *Catalogus 1911* s. 215; S. S. Nicieja, *dz. cyt.*, s. 306.

³⁵ Kostelnyk Hawryło (1886–1948), święcenia kapłańskie w 1913 r. w obrz. greckokatolickim, dr teologii, radca Konsystorza Metropolitalnego we Lwowie, proboszcz cerkwi Preobrażeńskej tamże, redaktor tygodnika „Nywa”. W latach II wojny światowej władze sowieckie użyły go do likwidacji Cerkwi unickiej; został narzucony na administratora archidiec. lwowskiej obrz. greckokatolickiego. Stanął też na czele Grupy Inicjatywnej związanej 28 V 1945 r. we Lwowie, celem zerwania unii z Rzymem. Przewodniczył obradom tzw. pseudosoboru lwowskiego 8–10 III 1946 r. we Lwowie, w czasie którego anulowano unię a przystąpiono do prawosławnego patriarchyatu moskiewskiego wraz ze wszystkimi konsekwencjami prawno-dogmatycznymi. Zginął zamordowany prawdopodobnie przez NKWD we Lwowie blisko cerkwi Preobrażeńskej. Jego grób jest przedmiotem troski wielu wyznawców prawosławia we Lwowie. S. Bizuń, *dz. cyt.*, s. 289; Informacja z autopsji autora.

1	2	3	4	5	6
76	80	Kostrzewa Leon OFMConv.	—	19 I 1943	22 VII 1941
123 b	2	Koszyła Andrzej	81	25 III 1946	
827	59	König Feliks	33	18 XI 1881	
473	66	Kraśnicki Antoni	66	2 X 1924	
247	82	Kruczek Marcin	90	—	
420	2	Kruczkowski Szymon	64	25 X 1872	
233	18	Krzczkowski Makary	70	25 X 1932	
—	—	Kucharski Jan	68	1874	
590	9	Kudasiewicz Romuald	69	4 VI 1925	
31	45	Kulczycki Franciszek	52	—	
62	21	Kulik Besarion Wasyłyj	55	13 IX 1930	
916	63	Kurmanowicz Michał	77	18 IX 1909	16 XI 1940 25 VI 1937
8	58	Kuziemski Michał, bp unicki chełmski	70	5 XII 1879	
—	—	Laskowski Jan	52	1894	
254	44	Lechman Józef	74	8 XII 1943	
323	73	Lenkiewicz Zygmunt ³⁶	68	18 V 1913	
—	19	Lepkij Onufry	67	10 IX 1905	
387	21	Leśniewicz Antoni	52	—	
828	64	Lewicki Jan	46	—	
—	—	Lewicki Benedykt Rudolf	68	1851	
71 b	24	Lewicki Rudolf ³⁷	86	25 IV 1919	
178 b	6	Leżohubski Teodozy	—	27 III 1919	16 XI 1940 25 VI 1937
—	—	Lickendorf Florenty OP ³⁸	53	1888	

³⁶ Lenkiewicz Zygmunt (1845–1913), święcenia kapł. w 1867 r. w obrz. łacińskim, dr teologii, kustosz Kapituły Metropolitalnej obrz. łac. we Lwowie, asesor Konsystorza, delegat Konsystorza do Rady Szkolnej Krajowej, komisarz Konsystorza d/s szkół gimnazjalnych i realnych we Lwowie, 1912/13 r. rektor Seminarium Duchownego obrz. łac. we Lwowie. *Catalogus 1911* s. 10; Archiwum Archidiecezji Lwowskiej w Lubaczowie, *Dzienniczek Sługi Bożego Józefa Bilczewskiego Arcybiskupa Lwowskiego o. l.*, Lwów 1900–1921 s. 223 nn., mps, bsygn.

³⁷ Lewicki Rudolf (1833–1919), święcenia kapłańskie w obrz. łac. we Lwowie, dr teologii, prałat papieski, dziekan–infułat Kapituły Metropolitalnej obrz. łac. we Lwowie, oficjał Sądu Archidiecezjalnego, od 1865 r. adiunkt, a od 1873 r. prof. nadzwyczajny teologii pastoralnej na Wydz. Teologicznym Uniwersytetu Lwowskiego; 1883–1898 członek Rady Szkolnej Krajowej. W 1886 r. zrezygnował z profesury obejmując kanonię. B. Kumor, *Lewicki Rudolf*, w: *Słownik Polskich Teologów Katolickich*, t. 2 s. 521–522; *Catalogus 1911* s. 10.

³⁸ Lickendorf Florenty OP (1835–1888), ukończył studia w Warszawie, uczestniczył w powstaniu 1863 r. na Lubelszczyźnie, więziony w cytadeli zamojskiej. Zwolniony po kilku miesiącach osiadł w klasztorze we Lwowie, gdzie przez kilka lat sprawował funkcję przeora. Słynął jako dobry organizator i znakomity mówca. S. S. Nicieja, *dz. cyt.*, s. 315; A. Medyński, *dz. cyt.*, s. 67.

Grobowiec ks. Teodozego Leżohubskiego. Fot. ks. Józef Wojczański.

1	2	3	4	5	6
5	70	Lubomęski Zenon ³⁹	76	24 XI 1914	
105	52	Ludkiewicz Michał	39	13 VIII 1905	
178	78	Łopatyński Damian			
—	56	Łaszowski Wiaczesław	69	1974	
488	75	Łucki (Łucyk?) Piotr	50	15 VI 1922	
310	64	Łukan Roman	36	—	30 XI 1943
542	63	Łysiak Leon	32	8 IX 1900	
506	59	Maksymiak Dmytro	46	—	20 XII 1943
419	2	Malinowski Ludwik	50	1872	
—	7	Manasterski Antoni ⁴⁰	—	12 V 1890	
16	—	Mańkowski Piotr	70	4 IV 1933	
122	54	Mazurak Andrzej	66	7 I 1896	
452	45	Mazurkiewicz Józef	68		
—	—	Michniewski Aleksander ⁴¹	72	1904	
87	33	Mielnicki Józef			
—	60	Mikuła Michał	87	1969	
108	69	Mokrzycki Jeremiasz	57	12 III 1888	
838	45	Mokrzycki Wacław	67	—	26 XII 1908
167	2	Mosing Karol ⁴²	71	1886	
257	59 b	Mudrak Jan	74	15 XI 1910	
324	32	Mynarski Franciszek	72	—	6 V 1933
278	50	Murdza Władysław	48	29 VII 1939	
47	59 b	Myszkowski Tytus ⁴³	78	—	7 II 1939

³⁹ Lubomęski Zenon (1838–1914), święcenia kapłańskie w 1863 r. w obrz. łac. we Lwowie, prałat-scholastyk Kapituły Metropolitalnej obrz. łac. we Lwowie, prałat domowy Ojca św., asesor Konsystorza i Sądu Archidiecezjalnego, egzaminator prosynodalny, dziekan lwowski, proboszcz parafii przy Bazylice Metropolitalnej we Lwowie. *Catalogus 1911*, passim.

⁴⁰ Manasterski Antoni († 1890), kanonik gremialny Kapituły Metropolitalnej obrz. łac. we Lwowie. S. S. Nicieja, *dz. cyt.*, s. 353.

⁴¹ Michniewski Aleksander (1832–1904), uczestnik powstania styczniowego, po- grzebany na tzw. „górze powstańców 1863/64”. S. S. Nicieja, *dz. cyt.*, s. 303.

⁴² Mosing Karol (1815–1886), duchowny obrz. łac. archidiecezji lwowskiej, infułat, prałat domowy Ojca św., kanonik gremialny Kapituły Metropolitalnej tam- że, dyrektor Zakładu Głuchoniemych tamże. S. S. Nicieja, *dz. cyt.*, s. 353.

⁴³ Myszkowski Tytus (1861–1939), inkardynowany do diec. przemyskiej obrz. greckokatolickiego, w latach 1898–1902 adiunkt na Wydziale Teologicznym Uni- wersytetu Lwowskiego, w 1903 r. mianowany profesorem nadzwyczajnym, w 1908 r. prof. zwyczajnym Starego Testamentu i dialektów semickich. Od li- stopada 1918 r. tj. od wybuchu wojny polsko-ukraińskiej zawiesił wykłady, w maju 1919 r. odmówił złożenia ślubowania na rzecz państwa polskiego, wsku- tek czego opuścił uniwersytet. Wykładał zaś w Akademii Duchowej dla gre- kokatolików we Lwowie. W. Hahn, *Kronika Uniwersytetu Lwowskiego*, t. 2 (1898/99–1909/10), Lwów 1912 s. 299; *Wydział Teologiczny*, s. 105.

1	2	3	4	5	6
325	9	Nabielec Walenty ⁴⁴	53	16 XI 1938	
368	12	Narajewski Stanisław ⁴⁵	83	26 II 1943	
344	50	Nanassy Władysław (?)	76	6 XI 1934	
76	58	Neczaj (Nyczaj?) Michał	67	19 IV 1879	
352	75	Nestorowicz Leon	61	30 VI 1933	
138	53	Niedźwiecki Piotr	71	27 XI 1918	
367	21	Nikolka Szczepan	78	13 III 1878	
807	80	Obrizków Andrzej	77	19 VII 1923	
269	8	Ochęduszo Urban	66	18 I 1905	
204	69	Odrowąż de Małuja Jakub			
—	1	Ogonowski Omelian	61	28 X 1894	
36	52	Ogórek Józef	74	19 VII 1917	
444	19	Okulicki Wawrzyniec	68	24 VI 1919	
268	8	Olbrucht Izidor	43	27 XII 1870	
382	21	Olbrycht Gerard	—	1937	
382	59	Oleniacz Stanisław ⁴⁶	45	10 VII 1945	
418	2	Ostrawski Andrzej	73	1 V 1871	
192	61	Ostrowski Wawrzyniec			
100	61	Paliwoda Marceli ⁴⁷	55	10 VII 1895	
333	16	Panek Benedykt	66	31 VII 1870	
647	75	Pańkowski Mikołaj	56	23 III 1920	
1	50	Pawlewicz Julian Józef	—	1858	
406	2	Pawłowski Mikołaj	66	4 V 1900	

⁴⁴ Nabielec Walenty (1886–1938), święcenia kapłańskie w 1913 r. w obrz. łac. we Lwowie, dr filozofii, katecheta w V Gimnazjum im. Stanisława Żółkiew- skiego we Lwowie. *Schematismus 1937* s. 115.

⁴⁵ Narajewski Stanisław (1860–1943), święcenia kapłańskie w 1888 r. w obrz. łac. we Lwowie, w 1894 r. uzyskał habilitację w Uniwersytecie Lwowskim, w latach 1894–1897 adiunkt, od 1897 r. zastępca profesora, w 1899 r. prof. nad- zwyczajny, w 1902 r. prof. zwyczajny teologii moralnej na Wydziale Teologi- cznym Uniwersytetu Lwowskiego; okresowo wykładał prawo kanoniczne i so- cjologię; trzykrotny dziekan fakultetu, 1922/23 rektor uczelni. L. Grzebień, *Narajewski Stanisław*, w: *Słownik Polskich Teologów Katolickich*, t. 6 s. 529.

⁴⁶ Oleniacz Stanisław (1900–1945), święcenia kapłańskie w 1923 r. w obrz. łac. we Lwowie, senior kolegium wikarych przy Bazylice Metropolitalnej tamże, sekretarz Kapituły Metropolitalnej, kierownik Oddziału Handlowego Ligi Kato- lickiej we Lwowie. *Schematismus 1939* s. 22; J. Wołczański, *Ksiądz Szcze- pan Szydelski (1872–1967). Polityk i działacz społeczny*, Kraków 1992 s. 259.

⁴⁷ Paliwoda Marceli (1840–1895), święcenia kapłańskie w 1864 r. w obrz. łac. we Lwowie, od 1866 r. adiunkt, od 1872 r. docent, od 1877 r. prof. nadzwyczajny, od 1884 r. prof. zwyczajny prawa kanonicznego na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Lwowskiego, w 1892/93 rektor uczelni. B. Kumor, *Paliwoda Marceli*, w: *Słownik Polskich Teologów Katolickich*, t. 3, s. 292.

[25]

1	2	3	4	5	6
306	5	Pechnik Aleksander ⁴⁸	80	19 II 1935	
250	5	Petruszewicz Antoni	93	24 IX 1913	
345	5	Piasecki Andrzej	—	1868	
345	5	Piasecki Leon	64	31 X 1935	
212	?	Pilecki Emil	34	23 III 1892	
340	9	Piotrowicz Wiktor	64	13 IV 1931	
228	83	Pochorecki Jan	65	—	13 VII 1940
270	75	Podolski Edward ⁴⁹	87	25 VI 1919	
279	56	Pomykacz Paweł	53	8 VIII 1922	
91	77	Popiel Teodor	49	25 III 1937	
194	21	Proskórnicki Michał	67	17 XII 1932	
241	35	Prypieś Stefan	43	4 X 1923	
351	19	Puchalik Feliks	82	3 X 1914	
—	22	Puszet Ksawery Franciszek ⁵⁰	—	21 V 1874 (?)	
863	63	Pytypec Piotr	66	16 III 1943	
63	767	Pytypec Andrzej	28	18 VIII 1915	
77	2	Robota Gabryel, o.	56		
154	2	Rodecki Michał	53	27 I 1878	
171	59 b	Rolny Piotr	78	29 IX 1907	
32	57	Romaszkan Grzegorz, abp ⁵¹	73	11 XII 1881	

⁴⁸ Pechnik Aleksander (1854–1935), święcenia kapłańskie w 1887 r. w obrz. łac. w Tarnowie, wcześniej pracował w zawodzie nauczycielskim, od 1898 r. zatrudniony w IV Gimnazjum we Lwowie, dr filozofii; prezes Związku Księży Katechetów, długoletni redaktor „Gazety Kościelnej” oraz „Miesięcznika Katechetycznego i Wychowawczego”, współzałożyciel Polskiego Towarzystwa Teologicznego we Lwowie, autor podręczników teologicznych dla szkół średnich i kilkuset artykułów z różnych dziedzin wiedzy. L. Grzebień, *Pechnik Aleksander Józef*, w: *Słownik Polskich Teologów Katolickich*, t. 6 s. 660–643.

⁴⁹ Podolski Edward (1835–1919), święcenia kapłańskie w 1861 r. w obrz. łac., inkardynowany początkowo do diec. kieleckiej; uczestnik powstania styczniowego. Wobec groźby więzienia zbiegł do Krakowa, a później do Rzymu i Paryża. Od 1868 r. inkardynowany do archidiec. lwowskiej; w latach 1870–1883 redaktor i wydawca „Przeglądu Lwowskiego”, przemienionego później na jezuicki „Przegląd Powszechny”, twórca Drukarni Katolickiej we Lwowie, proboszcz parafii św. Marcina we Lwowie. B. Kumor, *Podolski Edward*, w: *Słownik Polskich Teologów Katolickich*, t. 3 s. 389–390.

⁵⁰ Puszet Franciszek Ksawery (1809–1874?), święcenia kapłańskie w 1850 r. w obrz. łac. we Lwowie, dr obojga praw, kanonik Kapituły Metropolitalnej obrz. łac. we Lwowie, rektor Seminarium Duchownego tamże, zastępca profesora prawa kanonicznego na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Lwowskiego. *Wydział Teologiczny*, s. 27; Informacja z autopsji autora.

⁵¹ Romaszkan Grzegorz (1809–1881), święcenia kapłańskie w 1834 r. w obrz. ormiańskokatolickim, kanonik gremialny Kapituły Metropolitalnej i dyrektor

Grobowiec ks. Omeliana Ogonowskiego. Fot. ks. Józef Wołczański.

1	2	3	4	5	6
—	73	Rozłucki Wołodymir	39	10 VI 1903	
110	1	Rudowicz Jan	62	6 VIII 1928	
—	—	Sarnicki Klemens OSBM		8 X 1909	
68 c	57	Sawycy Józef	68	31 XII 1943	
397	1	Sądel Wojciech	52	4 XII 1928	
886	60	Scherff Ludwik	70	29 I 1931	
—	—	Scherff Zygmunt	45	13 I 1919	
—	53	Sembratowicz Mirosław	62	1964	
—	52	Semczyszyn Dmytro	71	1966	
387	21	Semen Dawid OFMConv.	66	—	30 I 1939
80	17	Seredyński Piotr			
1039	60	Sieńkiewicz Józef	41	17 III 1903	
133	4	Skorny Tadeusz	43	4 XII 1915	
76	58	Skorobohaty Emanuel	54	1900	
159	52	Słupnicki Michał	62	11 X 1908	
459	19	Smoliński Stefan	85	14 V 1881	
136	16	Sokołowski Kazimierz	54	14 XI 1937	
526	4	Sokołowski Stanisław ⁵²	65	29 VIII 1931	
526	4	Sokołowski Mateusz	72	14 I 1941	
184	59 b	Solecki Jan	57	22 II 1918	
470	63	Steciak Jan	—	1938	
250	5	Stefanowicz Aleksander	86	24 V 1933	
174	4	Stefanowicz Cyryl Samuel, abp ⁵³	105	8 XII 1858	
298	26	Stetkiewicz Jerzy	—	3 XII 1941	
364 b	50	Stocko Aleksander	86	—	8 II 1940
17	2	Stroński Tadeusz ⁵⁴	44	17 X 1943	

banku Mons Pius, 30 IV 1876 r. został arcybiskupem ormiańskiej lwowskiej archidiecezji, członek Rady Miejskiej Lwowa; dbał o sytuację materialną duchowieństwa i stan kościołów. C. Lechicki, *dz. cyt.*, s. 135–136.

⁵² Sokołowski Stanisław (1864–1931), święcenia kapłańskie w 1890 r. w obrz. łac. we Lwowie, prałat papieski, proboszcz parafii św. Mikołaja, znany filantrop. Parafianie wnieśli mu okazały grobowiec z pomnikiem Chrystusa Dobrego Pasterza. Aktualnie tablica epitafijna została z grobowca usunięta i pochowano w nim dwoje Ukraińców: Marię i Petra Bałko (†1981 i †1982). A. Medyński, *dz. cyt.*, s. 90; Informacja z autopsji autora.

⁵³ Stefanowicz Samuel Cyryl (1752–1858), święcenia kapłańskie w 1778 r. w obrz. ormiańskokatolickim we Lwowie, 1 VII 1832 r. przyjął sakrę biskupią, obejmując arcybiskupstwo lwowskie; pomnożył szeregi duchowieństwa, odbywał wizytacje i wydawał listy pasterskie; za jego rządów archidiecezja powiększyła się o Bukowinę. Na jego grobie wzniesiono pomnik w stylu neogotyckim, ukazujący leżącą postać hierarchy w stroju pontyfikalnym. C. Lechicki, *dz. cyt.*, s. 124–130; Informacja z autopsji autora.

⁵⁴ Stroński Tadeusz (1899–1943), święcenia kapłańskie w 1929 r. w obrz.

Grobowiec ks. Samuela Stefanowicza. Fot. ks. Józef Wolczański.

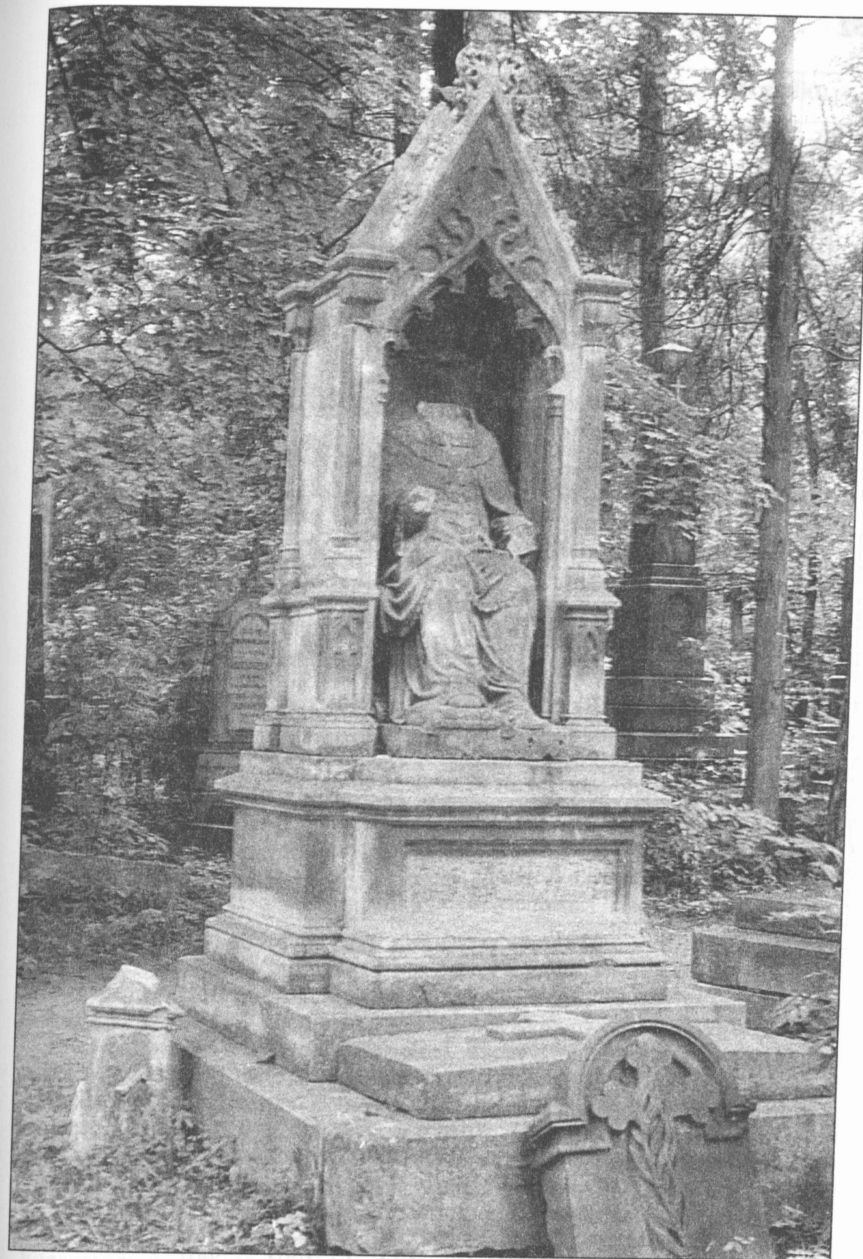
1	2	3	4	5	6
51	—	Strzeszkowski Piotr	70		
10	70	Szaflarski Justyn	80	13 XI 1901	
1292	59	Szałaj Jan	82	7 IV 1910	
530	21	Szczyrek Józef	79	4 VI 1934	
419	75	Szczyrba Teodor	42	31 V 1940	
—	74	Szpitkowskij Stanisław	88	5 IX 1969	
—	57	Szulakiewicz Michał	39	28 XI 1875	
341	10	Szwedzicki Jakub	70	19 III 1886	
30	57	Szymonowicz Michał Grzegorz, abp ⁵⁵	75	14 VI 1875	
—	21	Szypytka Mateusz, o.	70	19 VII 1969	
181	1	Świderski Andrzej ⁵⁶	74	5 IX 1915	
387	21	Tabaka Wojciech	37	27 II 1946	
13	36	Tabiński Longin	33	12 VI 1897	
16	68	Tchórznicki Jan	89	7 I 1892	
251	13	Tomaszewski Edward?			
—	—	Toroński Aleksander	61	14 II 1899	
—	3	Truszkowski Zygmunt ⁵⁷	73	6 XI 1949	
400	21	Trybalski Ambroży OFMConv.	84	9 V 1933	
308 a	19	Turkiewicz Jan	64	—	15 XII 1936
985	60	Tworowski Franciszek	73	26 III 1895	
607	9	Tylko Józef	68	10 V 1924	
531	60	Tymczak Paweł	?	1919	
87	56	Walii (?) Edward	58	1 II 1876	

łac. we Lwowie, w latach 1938–1943 wikariusz i katecheta w Cieszanowie, w 1943 r. objął parafię Skomorochy. Zamordowany 12 X 1943 r. przez ukraińskich nacjonalistów; zwłoki poćwiartowano, a głowę odcięto. Jego pogrzeb we Lwowie był wielotysięczną manifestacją protestu Polaków przeciw eskalacji ukraińskich mordów w Małopolsce Wschodniej. S. Bizuń, *dz. cyt.*, s. 190.

⁵⁵ Szymonowicz Grzegorz Michał (1800–1875), święcenia kapłańskie w 1824 r. w obrz. ormiańskokatolickim we Lwowie, od 1857 r. biskup pomocniczy archidiec. lwowskiej, 9 XII 1858 r. arcybiskup metropolita lwowski ormiańskokatolicki. Odrestaurował katedrę, za jego rządów erygowano we Lwowie Zakład Naukowy im. Torosiewicza dla młodzieży ormiańskiej; uczestniczył w Soborze Watykańskim I. W okresie jego rządów zmniejszyła się liczba wiernych i duchowieństwa archidiecezji. C. Lechicki, *dz. cyt.*, s. 130–135.

⁵⁶ Świderski Andrzej (1841–1915), święcenia kapłańskie w 1864 r. w obrz. łac. we Lwowie, kanonik gremialny Kapituły Metropolitalnej obrz. łac. we Lwowie, asesor Konsystorza, egzaminator prosynodalny, dziekan dekanatu Szczerec. *Catalogus 1911* s. 10.

⁵⁷ Truszkowski Zygmunt (1876–1949), kapelan Wojska Polskiego, po II wojnie światowej proboszcz parafii św. Marii Magdaleny we Lwowie. A. Hlebowicz, *Kościół w niewoli. Kościół rzymskokatolicki na Białorusi i Ukrainie po II wojnie światowej*, Warszawa 1991 s. 120.

Grobowiec ks. Grzegorza Szymonowicza. Fot. ks. Józef Wołczański.

1	2	3	4	5	6
205	4	Waramarosz vel Szaramarosz (?) Kajetan	85	6 III 1875	
356	63	Watzka Józef ⁵⁸	77	1908	
331	15	Weiss Leopold	37	20 V 1914	
—	17	Weredyński Piotr	57	3 VIII 1920	
28	36	Werner Wilhelm	33	22 XII 1897	
135	6	Wieliczko Jan			
635	21	Wilkicki Jan	—	1931	
583	9	Wiszniewski Stanisław	75	13 IV 1927	
—	—	Witka Michał	37	2 XII 1925	
106	13	Wojdak Wiktor	—	1932	
638	63	Wojnarowicz Paweł	34	16 VIII 1915	
461	40	Wolańczyk Władysław	90	21 I 1943	
13	26	Wołcz Jakub			
158	48	Wołoszyński Józef	41	21 I 1893	
404	80	Woźniak Andrzej	66	—	20 XI 1939
—	4	Zabłocki Feliks ⁵⁹	81	1911	
31	12	Zagórski Julian (?)	—	1867	
536	75	Zaharjasiewicz Łukasz	48	17 IV 1922	
9	62	Zajac Józef	49	—	28 V 1941
60	14	Zajchowski Józef ⁶⁰	79	—	4 V 1939
104	1	Zastyrec Józef	70	18 I 1943	
757	60	Zawadowski Jakub	46		
14	78	Zdechlik Tomasz	—	1936	
735	63 b	Zawnirczuk Michał	62	23 XII 1943	
379	2	Żmigrodzki Kajetan			
—	—	Żuliński Kazimierz	73	1904	

⁵⁸ Watzka Józef (1831–1908), święcenia kapłańskie w obrz. łac. w 1853 r. w Tarnowie, w latach 1860–69 profesor w Seminarium Duchownym tamże, 1869–1890 profesor zwyczajny Nowego Testamentu na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Lwowskiego. *Wydział Teologiczny*, s. 23.

⁵⁹ Zabłocki Feliks (1830–1911), święcenia kapłańskie w 1852 r. w obrz. łac., inkardynowany do archidiec. lwowskiej, dr prawa kanonicznego, prefekt studiów w Seminarium Duchownym we Lwowie, w latach 1860–1872 zastępca profesora prawa kanonicznego na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Lwowskiego. Od 1873 r. kanonik gremialny Kapituły Metropolitalnej we Lwowie; prepozyt–infułat Kapituły, protonotariusz apostolski, asesor Konsystorza, egzaminator prosynodalny. *Catalogus 1911* s. 10; L. Finkel, S. Starzyński, *Historia Uniwersytetu Lwowskiego*, cz. 1, Lwów 1894 s. 309.

⁶⁰ Zajchowski Józef (1861–1939), święcenia kapłańskie w 1883 r. w obrz. łac. w Przemysłu, na prośbę abpa Józefa Bilczewskiego przeniósł się do Lwowa i objął kanonię w Kapitulie Metropolitalnej; doszedł w niej do godności prepozyta–infułata; dr prawa kanonicznego, sędzia i egzaminator synodalny, odznaczony orderem Polonia Restituta. *Schematismus 1939* s. 10.

1 Arcybiskupi i kanonicy Kapituły Metropolitalnej obrządku greckokatolickiego we Lwowie – grobowiec

Lp.	Pole	Nazwisko i imię	Lat	Data śmierci
135	6	Aleksiewicz Jan	49	8 IV 1923
		Baczyński Aleksander	90	10 VI 1933
		Baczyński Władysław	?	1884
		Barwiński Marcin ⁶¹	81	1865
		Bielecki Andrzej	?	po 1920
		Bobykiewicz Teofil	64	8 III 1929
		Czapelski Jan	70	31 III 1919
		Dolnicki Izidor	95	22 III 1924
		Dutkiewicz Jędrzej	?	1886
		Hotorowski Leon	80	1893
		Izak Jan	?	1869
		Jachimowicz Grzegorz, abp ⁶²	77	29 IV 1863
		Karaczewski Michał	60	13 XII 1904
		Kobyłański Józef	80	26 I 1917
		Kurowski Julian, abp ⁶³	74	4 V 1900
		Litwinowicz Spirydion, abp ⁶⁴	59	4 VI 1869
Łotocki	?	XIX w.		
Malinowski Michał	82	23 II 1894		
Piórko Teodor	60	28 X 1906		
Siengalewicz Michał	73	29 XII 1894		
Turkiewicz Leon	74	10 I 1920		
Wieliczko	53	19 VI 1889		
Wojnarowski Tytus	82	24 II 1938		

⁶¹ Barwiński Marcin (1784–1865), duchowny archidiec. lwowskiej obrz. greckokatolickiego, w latach 1812–23 profesor Nowego Testamentu na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Lwowskiego, w 1836/37 rektor uczelni, po 1823 r. wszedł do Kapituły Metropolitalnej we Lwowie. *Wydział Teologiczny*, s. 22.

⁶² Jachimowicz Grzegorz (1792–1863), duchowny archidiec. lwowskiej obrz. greckokatolickiego, profesor teologii oraz pedagogiki na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Lwowskiego, w latach 1841–1848 bp pomocniczy lwowski, w latach 1848–1859 bp diecezjalny przemyski, 1859–1863 abp metropolita lwowski obrz. greckokatolickiego. Prowadził ożywioną działalność kościelno–narodową. M. Bańszak, *Jachimowicz Grzegorz*, w: *Słownik Polskich Teologów Katolickich*, t. 2 s. 97–98.

⁶³ Kurowski Julian (1826–1900), duchowny obrz. greckokatolickiego, prekonizowany biskupem w Stanisławowie 22 IX 1891 r., w latach 1899–1900 arcybiskup metropolita lwowski obrz. greckokatolickiego. *Historia Kościoła w Polsce*, t. 2 cz. 2, red. B. Kumor, Z. Obertyński, Poznań–Warszawa 1979 s. 306, 310.

⁶⁴ Litwinowicz Spirydion (1810–1869), duchowny obrz. greckokatolickiego, w latach 1863–69 abp metropolita lwowski. *Tamże*, s. 307.

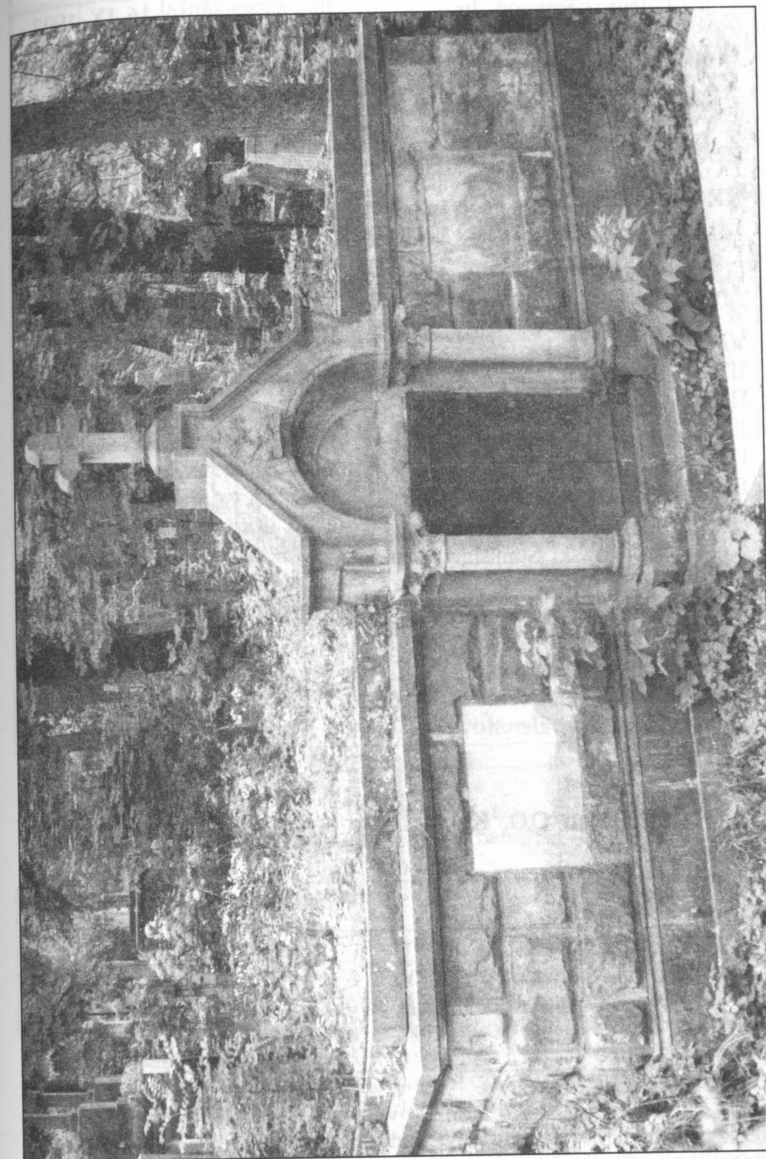
II Członkowie zakonów i zgromadzeń zakonnych męskich

1 Zakon OO. Bernardynów – grobowiec

Lp.	Pole	Nazwisko i imię	Lat	Data śmierci
335	73	Biegus Wiktor	46	21 IX 1939
		Chmaj Humilis, br.	—	8 V 1936
		Chmielewski Franciszek	49	20 IV 1889
		Czubski Bernard	59	27 VII 1942
		Dahlkiewicz Łukasz	82	9 V 1934
		Dankiewicz Andrzej	85	25 IV 1945
		Furmański Jan Kanty	46	19 I 1906
		Kaczmarczyk Kanty, br.	63	7 IV 1930
		Kominek Andrzej	54	14 IV 1921
		Kraszkiewicz Jozafat, br.	70	17 IX 1933
		Krokowski Jakub	81	30 VI 1945
		Kubas Wawrzyniec	60	10 II 1912
		Kudas Anioł	40	28 II 1910
		Nedwiedek Stanisław	27	20 IX 1897
		Nowakowski Bruno	61	22 II 1921
		Piasecki Samuel	80	1 IX 1880
		Raczyński Paweł	84	27 V 1902
		Szaflarski Walenty	69	24 III 1892
		Szpila Jan	46	3 VII 1929
		Święcicki Leon	35	30 I 1885
		Wilczyński Maurycy	62	2 IV 1903
		Zugaj Otto	54	15 III 1924

2 Zakon OO. Dominikanów – grobowiec

1	2	3	4	5
1043	60	Acela Albin Józef	54	15 V 1918
		Adamowski Markolin		
		Ignacy Michał, br.	55	18 XII 1922
		Arbaszewski Nikodem Michał, br.	46	6 VII 1921
		Białas Mannes	—	22 V 1888
		Bielat Florian Zygmunt, prowincjał	73	4 VI 1934
		Biernaciuk Damazy	38	8 XI 1906
		Fic Atanazy, prof. dr hab. ⁶⁵	42	13 XI 1943

Grobowiec ojców dominikanów. Fot. ks. Józef Wołczański.

⁶⁵ Fic Atanazy OP (1901–1943), święcenia kapłańskie w Zakonie Ojców Dominikanów w 1925 r. w Louvain; kształcił się w dziedzinie nauk biblijnych

1	2	3	4	5
		Gilewicz Szymon, br.	—	16 IX 1902
		Górniewicz Andrzej	—	28 IV 1900
		Grech Grundysław, br.	—	23 XI 1900
		Grzejszyk Jakub	76	21 IV 1944
		Hornung Albin, br.	—	17 II 1894
		Jarosz Mateusz Wawrzyniec	36	19 X 1918
		Józefowicz Leliwa Feliks, ks. prałat, członek III Zakonu Dominikańskiego	82	13 IX 1932
		Kochański Wincenty, sybirak	—	18 IV 1891
		Komarnicki Piotr, kleryk	23	8 IX 1915
		Kondzielewicz Wawrzyniec Stanisław	69	31 III 1938
		Majewski Jacek	66	14 VI 1919
		Markl Pius, prowincjał	—	28 XI 1900
		Miączyński Ludwik Henryk, diakon	26	28 VIII 1933
		Mizera Albert Józef Alojzy	70	6 VII 1919
		Niemczynowski Hieronim	—	24 III 1883
		Nowakowski Stanisław, prowincjał	—	21 V 1909
		Oboza Alojzy	—	11 XII 1891
		Prokop Benedykt Jan	?	22 II 1928
		Rudyk Mannes Józef, br.	52	31 I 1926
		Rychlik Ludwik	—	1 IV 1890
		Warwąg Bonawentura Mieczysław, kleryk	22	31 III 1934

3 Zakon OO. Karmelitów — grobowiec

1	2	3	4	5
77	2	Gierenszkiewicz Alfons	67	25 XII 1917
		Griglak Stanisław	38	18 I 1903
		Grzegorzczak Adalbert, br.	35	15 III 1932

i archeologii. Doktorat uzyskał w 1929 r. w Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie, habilitację w 1930 r. tamże, w latach 1933–1936 docent na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, w latach 1936–1939 analogicznie we Lwowie. W latach 1939–1943 przebywał w Krakowie, skąd w końcu października 1943 r. powrócił do Lwowa po bibliotekę i zbiory archeologiczne; zginął na ulicy od cegły, która wypadła z rąk murarza naprawiającego komin na dachu kamienicy. S. Bizuń, *dz. cyt.*, s. 161, 195.

1	2	3	4	5
		Jaśmikiwicz Jan	83	1886
		Kopestyński Henryk	80	1881
		Kostański Feliks	70	29 VII 1907
		Kotabiński Hieronim	82	23 XII 1892
		Krasnodębski Dionizy	61	27 I 1931
		Kwoka Joachim	70	12 X 1933
		Łysakowski Felician	73	31 XI 1881
		Machajewski Ignacy	25	8 XII 1928
		Makan Filip	24	7 XI 1880
		Pasiaki Fidelis	25	18 I 1881
		Patanowicz Wiktor	82	29 IV 1893
		Podgórný Józef	80	3 X 1914
		Ratky Justian	36	24 IV 1911
		Robota Gabryel	56	2 VII 1936
		Spolski Marian	49	9 XII 1902
		Stumpel Leonard	53	23 III 1925
		Szczepek Dionizy	63	21 III 1888
		Teldow Leszek	31	20 XII 1879
		Wierzbiński Walerian	44	21 XII 1886
		Wróblewski Czesław	77	21 V 1921
		Zieliński Ludwik	84	7 VIII 1898
		Ziamba Anioł	81	1 IX 1934

4 Zgromadzenie Księża Misjonarzy św. Wincentego a Paulo — grobowiec

1	2	3	4	5
9	62	Bielawski Zygmunt, prof. dr hab. ⁶⁶	62	25 IV 1939
		Block Franciszek, superior	83	11 VI 1912
		Grzegdała Franciszek	58	28 X 1904
		Kominek Jan	66	20 IV 1943

⁶⁶ Bielawski Zygmunt (1877–1939), święcenia kapłańskie w 1901 r. w Zgromadzeniu Księża Misjonarzy w Krakowie; od 1901 r. przebywał we Lwowie, doktoryzował się w 1914 r. w Uniwersytecie Lwowskim, w 1919 r. uzyskał także habilitację, w 1920 r. prof. nadzwyczajny, od 1922 r. prof. zwyczajny. W roku akad. 1933/34 w wyniku likwidacji katedry katechetyki i pedagogiki na Wydziale Teologicznym UJK we Lwowie, przeszedł na emeryturę. W 1924 r. wystąpił od misjonarzy inkardynując się do archidiec. lwow.; był redaktorem naczelnym „Miesięcznika Katechetycznego i Wychowawczego” (1921–1926) i autorem publikacji z zakresu swojej dyscypliny naukowej. L. Grzebień, *Bielawski Zygmunt*, w: *Słownik Polskich Teologów Katolickich*, t. 5 s. 101–104.

1	2	3	4	5
		Olszówka Teodor, kapelan szp.	42	13 VI 1934
		Pawłowski Ignacy	33	22 IV 1916
		Prawdzikowski Andrzej	74	13 XII 1910
		Rosmann Jan, superior	61	20 X 1926
		Sokołowicz Józef	52	9 I 1918
		Zajac Józef	49	28 V 1941

5 Zgromadzenie Księży Zmartwychwstańców – grobowiec

1	2	3	4	5
141	70	Brzozowski Franciszek	21	13 VIII 1931
		Cygran Karol	20	29 I 1894
		Gieburowski Józef	69	26 XI 1932
		Janaskiewicz Józef	32	26 XII 1893
		Kalinka Walerian ⁶⁷	65	16 XII 1886
		Kudeń Mikołaj, br.	78	19 IV 1931
		Musiał Franciszek, br.	56	6 VI 1906
		Pałys Franciszek, br.	64	7 IV 1929
		Rychlik Ludwik	22	15 VI 1895
		Strzelecki Józef, br.	71	20 XI 1924
		Torbis Franciszek	54	11 III 1939
		Wronowski Łukasz	63	18 VI 1902
		Zdechlik Tomasz	57	14 III 1936

⁶⁷ Kalinka Walerian CR (1826–1886), święcenia kapłańskie w 1870 r. w Zgromadzeniu Księży Zmartwychwstańców, od 1873 r. członek korespondent, a od 1878 r. członek czynny PAU; informował Watykan o stanie Kościoła katolickiego pod berłem cara, od 1880 r. kierował internatem dla młodzieży ruskiej we Lwowie, założonym z zamiarem wychowywania młodych w miłości do Stolicy Apostolskiej z zachowaniem własnej tożsamości narodowej. Był autorem wielu rozpraw historycznych. H. E. Wyczański, *Kalinka Walerian*, w: *Słownik Polskich Teologów Katolickich*, t. 2 s. 241–248.

III Członkinie zakonów i zgromadzeń zakonnych żeńskich

1 Zakon Sióstr Benedyktynek obrządku ormiańskokatolickiego – grobowiec

Lp.	Pole	Nazwisko i imię	Lat	Data pogrzebu
1	2	3	4	5
402	5	Bogdanowicz Elżbieta	83	20 X 1901
		Boss Benedykta Alfreda	70	21 V 1933
		Czeppanówna Janina	49	16 VII 1911
		Donigiewicz Kajetana	33	25 X 1919
		Dworzaczek Maria Matylda	66	1 III 1914
		Dziakiewicz Wanda	34	3 VIII 1910
		Głuchowska Józefa	84	28 VI 1907
		Gryczko Zuzanna	67	13 II 1926
		Hankiewicz Eufrozja Anzelma	78	22 IX 1923
		Hankiewicz Maria	65	1910
		Janowicz Joanna	78	14 XII 1927
		Janowicz Scholastyka	78	17 I 1892
		Konowalczuk Agnieszka	—	28 I 1918
		Łukasiewicz Stanisława Janina	73	5 IX 1925
		Markiewicz Weronika Tekla	90	4 II 1906
		Miłkowska Jadwiga	58	21 IV 1927
		Ośniakiewicz Ignacja Franciszka	78	13 II 1898
		Sarkisiewicz Kajetana	88	17 I 1893
		Skrzyńska Józefa Stefania	36	26 II 1921
		Straszyńska Katarzyna	75	19 I 1898
		Toczyska Izabela	56	27 V 1901
		Tomaszewska Helena	56	19 VIII 1909
		Wojtyńska Franciszka	80	2 IX 1914
		Wołoszczuk Gertruda Maria	66	30 VI 1914

2 Zakon Sióstr Benedyktynek obrządku łacińskiego – grobowiec

1	2	3	4	5
19	1	Anton Małgorzata	89	26 IX 1901
		Bednarówna Romana Maria	59	30 I 1928
		Buczak Anzelma	63	26 III 1933
		Chmarek Michalina	26	10 II 1881
		Chruściel Bogumiła Maria	37	5 V 1933
		Cylubała Filomena	31	6 IV 1920

1	2	3	4	5
		Demśka Tekla	68	11 IX 1886
		Drohomirecka Maria		
		Drozdowska Maria	35	3 VIII 1901
		Dyduszyńska Władysława	61	27 IV 1935
		Dyszkowska Franciszka	60	5 IV 1931
		Gaweł Rozalia	49	18 X 1941
		Haas Ludwika	25	29 I 1893
		Hatal Aleksandra Julia	77	19 XII 1896
		Hoffman Justyna	82	16 XI 1887
		Horodecka Bogumiła Emilia	73	26 III 1901
		Jangrodzka Maria	58	29 IV 1903
		Jasińska Angela	55	17 XII 1898
		Kaliska Izydora Maria	65	25 VIII 1935
		Kaufman Elżbieta Maria	48	30 XII 1899
		Kleschnil Teresa	75	23 XI 1892
		Kluss Kazimiera	82	1. XII 1924
		Kłosińska Maria	72	13 III 1888
		Kłosowska Benedykta Antonina	65	18 V 1904
		Kowalczuk Józefa Ida	52	3 IX 1910
		Krause Lucyna	40	22 VI 1891
		Krechowiecka Maria	34	1 IX 1886
		Kulczycka Jadwiga	76	19 I 1914
		Kurysz Leokadia	66	29 I 1893
		Lassing Maria	62	25 VII 1922
		Miciakówna Bonifacja Maria	31	15 II 1903
		Mis Krystyna	31	6 X 1937
		Neterówna Moderata Alojza	28	7 III 1903
		Owoc Anna	77	7 XI 1941
		Pawłowska Karolina?		
		Popon de Reyon Scholastyka Jadwiga	24	16 IV 1903
		Proszek Bonifacja	53	14 VIII 1939
		Schulz Katarzyna	82	12 VII 1919
		Skarbek Agata	29	14 XII 1893
		Sperl Leonarda Katarzyna	87	12 IV 1903
		Stachów Ludgarda	62	5 IV 1931
		Sternal Gertruda	49	14 XII 1914
		Szwajgert Ksawera Joanna	38	29 VII 1895
		Urban Maria	54	2 XII 1940
		Wawżkiewicz Waleria	76	13 II 1941
		Weppuch Klara Karolina	65	28 V 1895
		Zajączek Danuta	70	12 III 1925

3 Zakon Sióstr Franciszkanek od Adoracji Najśw. Sakramentu – grobowiec

1	2	3	4	5
33	68	Ankiewicz Franciszka	30	28 X 1927
		Balewska Tekla	80	22 X 1899
		Calin Maria	79	15 V 1918
		Cieciórowska Emilia		
		Chojnacka Jadwiga	38	20 I 1935
		Cywińska Helena Elżbieta	—	10 II 1933
		Domańska Helena	40	15 XII 1942
		Filasówna Kazimiera	—	?
		Giersch Julianna	63	2 IV 1942
		Grabowska Maria		
		Horszowska Stanisława	84	9 I 1918
		Jaworska Stanisława	45	7 II 1932
		Kaleta Maria	63	26 V 1920
		Kończakowska Gabriela	70	8 II 1929
		Kostańska Chryzostoma	45	18 II 1920
		Kublińska Maria	77	27 IX 1925
		Kwiatkowska Antonina Maria	36	20 V 1924
		Lewicka Anastazja	60	6 I 1918
		Łada Natalia	62	3 IV 1897
		Markiewicz Jadwiga	62	13 II 1942
		Markiewicz Maria Alojza	26	21 VII 1898
		Mączyńska Jadwiga	64	12 I 1909
		Meyza Barbara	73	14 IX 1923
		Michalska Felicja	70	13 X 1941
		Młynarska Maria	—	14 I 1920
		Nowicka Felicka	38	18 XI 1938
		Olszewska Celestyna Maria	49	9 IV 1913
		Palik Teresa		
		Parazińska Maria	33	17 XI 1903
		Piegtowska Helena		
		Pieńczykowska Janina	68	21 I 1932
		Radlińska Franciszka Maria	70	19 X 1905
		Rudzińska Wanda Maria	50	15 VIII 1917
		Rylska Maria		
		Saturnus Maria	28	15 VII 1920
		Sawicka Maria	79	24 IV 1940
		Schuman Paulina	62	4 VII 1944
		Serbin Józefina Maria	42	23 XII 1914
		Stadnicka hr. z Rzewuskich Maria		
		Strach Maria	51	17 III 1922

1	2	3	4	5
		Szczawikówna Koleta Tergano Maria de Tessner Cecylia Tomaszewska Helena Tomczak Klara Maria	78 23 86	9 XII 1922 25 V 1937 19 II 1933

4 Zgromadzenie Sióstr Józefitek – grobowiec

1	2	3	4	5
196	72	Baryła Maria Bolt Bogumiła Budek Karolina Danek Salomea Maria Fraczek Maria Gerula Maria Hrycaj Joanna Kłonowska Bronisława Krowiak Prakseda Kucich Maria Mazurek Innocenta Meller Maria Minasiewicz Maria Mucha Zuzanna Mularz Samuela Sawicka Karolina Sawicka Teresa Senkow Domicela Strzelczuk Maria Surba Waleria Toczek Bonawentura Turkiewicz Marta Wolanin Salomea Zajac Weronika Zdon Domicela Ziótkowska Feliksa	32 50 50 88 46 26 25 24 50 33 28 43 52 — 41 78 39 34 38 26 28 43 49 50 22 38	10 XII 1915 23 I 1916 29 IV 1918 12 IV 1933 9 VIII 1922 1 I 1920 27 XII 1908 12 VIII 1922 9 VIII 1919 23 V 1911 20 XI 1910 23 X 1923 22 VI 1910 1907 4 III 1910 11 XI 1920 8 V 1916 1 III 1914 25 VI 1911 7 II 1924 3 IX 1910 28 VIII 1917 8 IV 1918 9 I 1909 5 VII 1920 28 IX 1907

5 Zgromadzenie Sióstr Rodziny Maryi (Marianek) – groby ziemne

1	2	3	4	5
575	79	Bobiuk Maria Busiówna Emilia Chrzanowska Maria Ciesielska Anastazja Dobiecka Zofia Dyjak Wiktoria Hostyńska Anna Janicka Maria Janowska Rozalia Jarecka Irena Józkowiak Apolonia Kamińska Helena Karwatka Petronela Kaźmierczyk Anna Klimczak Rozalia Kończa Zofia, matka Lewicka Maria Lisówna Katarzyna Lysse Maria Łańcucka Halina Łatka Wiktoria Makarska Franciszka Markiewicz Waleria Moskal Agnieszka Neugebauer Teresa Maria Niziowna Apolonia Piasecka Barbara Pocałun Waleria Radecka Pelagia Rataj Elżbieta Serek Agnieszka Siwiecka Aniela Starzak Waleria Sniatyńska Magdalena Srama Zuzanna Święcichowska Leokadia Turkiewicz Maria Tylutka Zofia Wróblewska Anna Zgórska Anna Żukowska Anna	64 43 74 51 23 61 30 60 23 22 54 60 — 57 43 75 83 22 24 40 68 60 40 42 32 26 28 40 65 76 87 59 52 52 46 56 21 38 49 48 65	30 VI 1942 16 IV 1933 7 X 1936 1 IX 1929 1 XII 1914 8 II 1940 23 VIII 1931 14 XII 1917 3 VII 1917 14 X 1938 3 II 1943 23 XI 1935 26 II 1919 7 V 1931 24 III 1937 6 XII 1927 1 IX 1941 30 III 1917 20 VII 1917 14 III 1936 17 IV 1929 20 V 1936 19 V 1919 26 XI 1917 14 XII 1939 9 VI 1924 2 XII 1921 3 I 1928 18 VII 1944 11 V 1944 25 XII 1937 5 VII 1940 19 V 1938 6 XI 1936 9 VIII 1944 3 X 1940 20 IV 1940 16 VIII 1912 8 VI 1922 17 II 1939 12 VI 1938

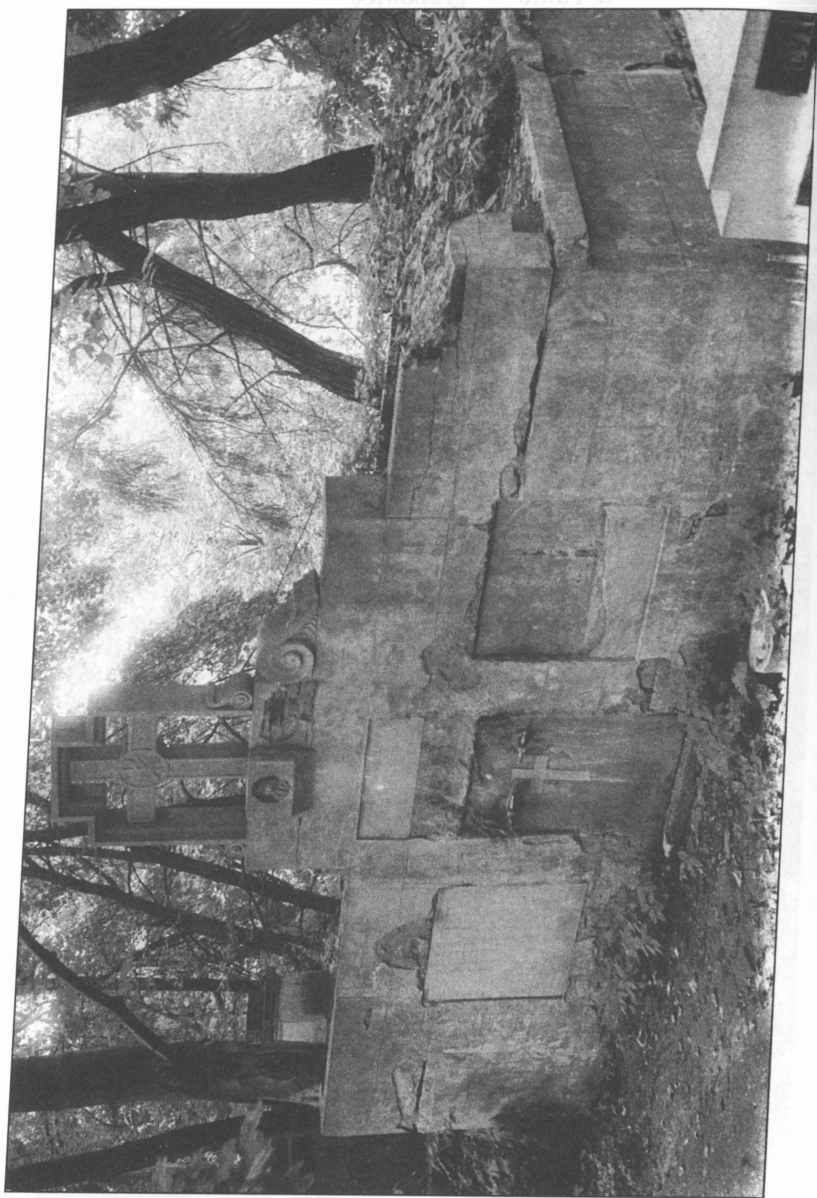
[43]

6 Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo – grobowiec

1	2	3	4	5
208	9	Ankiewicz Rozalia	—	1877
		Brzuszecka Gabryela	—	1875
		Cepurska Wiktoria	47	1878
		Chrzanowska Karolina	81	18 IX 1894
		Cwetkiewicz Aleksandra	40	13 X 1883
		Czarna Karolina	34	1878
		Czerny Ludwika	39	23 II 1897
		Czotkiewicz Emilia	59	29 VIII 1895
		Darowska Maria	46	25 III 1900
		Fojtuch Eugenia	31	7 XII 1944
		Gałaszkiwicz Florentyna	28	19 VI 1906
		Geisler Franciszka	77	29 XI 1896
		Górska Katarzyna		
		Gurowicz Helena	28	1883
		Haerter Karolina	73	20 VI 1901
		Irzyk Teofila	24	21 II 1909
		Jaroszyk Józefa	57	4 V 1906
		Knybel Ignaca	37	26 XI 1883
		Koasiecka Paulina	61	31 X 1901
		Komarek Maria	52	15 II 1883
		Kostrzewa Franciszka	36	1 III 1889
		Królikowska Albina	52	21 VII 1895
		Krupińska Maria	70	28 XII 1907
		Laskowska Julia	65	28 I 1905
		Łęgowska Maria	39	12 IV 1907
		Łuczycka Barbara	77	19 V 1893
		Markowska Kornela	26	10 III 1891
		Mera Joanna		
		Miklaszewska Maria		
		Milewska Maria	33	20 II 1903
		Nawrotowicz Maria	79	13 III 1903
		Nemetz Józefa	64	10 X 1905
		Paczkowska Antonina	24	8 VIII 1901
		Pagl Agnieszka	63	11 XII 1889
		Pawłowska Maria	26	8 X 1905
		Pilaczyńska Maria	—	10 VI 1907
		Romanowska Zofia	51	8 VII 1885
		Schiller Emilia	77	28 III 1907
		Skibicka Zofia	25	7 VI 1907
		Skrobańska Anna	93	1886

Groby ziemne Sióstr Rodziny Maryi. Fot. ks. Józef Wolczański.

Grobowiec sióstr mitosierdzia. Fot. ks. Józef Wolczański.

[45]

1	2	3	4	5
		Sobiech Maria	44	7 II 1904
		Sperl Teresa	78	1890
		Swierczek Maria	30	1 IX 1901
		Swilsz Antonina	44	17 V 1899
		Tokarz Józefa	59	17 III 1945
		Tułodzicka Joanna	35	11 IV 1894
		Waliczek Franciszka	51	18 V 1898
1080	60	Beczkowicz Jadwiga	58	2 I 1934
		Cieślewicz Franciszka	53	8 XI 1934
		Ciślówna Maria	25	26 II 1925
		Dec Wiktoria	55	21 XI 1937
		Dolatkowska Maria	68	31 VII 1934
		Drożdżewska Stanisława Helena	53	27 I 1927
		Gertner Anna	28	5 IX 1915
		Gierlińska Cecylia	86	22 I 1928
		Głodkiewicz Jadwiga	55	2 IX 1920
		Grabarczyk Stanisława	35	15 X 1918
		Grzesik Anna	46	7 IX 1922
		Gulanka Apolonia	33	9 VIII 1940
		Heller Ludwika	77	25 V 1944
		Jabłońska Zofia	30	3 II 1937
		Jasińska Zuzanna	85	16 V 1942
		Jawna Rozalia	45	22 II 1937
		Kacmarek Magdalena	—	8 IV 1942
		Kajut Katarzyna	63	23 V 1936
		Karpowicz Felicja	77	7 IX 1912
		Knopp Kazimiera	81	29 III 1944
		Koralczuk Antonina	61	21 XI 1939
		Kosycarz Apolonia	48	19 IV 1915
		Królikowska Maria	61	25 III 1917
		Kurek Maria	25	20 II 1915
		Lachowicz Aniela	—	12 XII 1941
		Maliszewska Weronika	31	25 IV 1941
		Martyniuk Karolina	36	28 IV 1915
		Migdał Barbara	80	29 II 1940
		Mroczyńska Julia	68	22 II 1944
		Pieniążek Zofia	35	11 IX 1934
		Purel Joanna	27	6 XII 1927
		Puszkarska Kazimiera	58	27 XI 1944
		Skrzatek Maria	62	8 VIII 1941
		Stasiło Katarzyna	45	25 XII 1919
		Stróżyk Zofia	73	20 XI 1933
		Sudoł Maria	29	13 VI 1927

1	2	3	4	5
		Surowska Julia	72	30 VII 1938
		Trocha Florentyna	30	12 III 1923
		Tułasiewicz Maria	75	1 III 1944
		Turska Maria	71	28 VII 1908
		Zdanowicz Stefania	79	26 I 1924
		Zdziebło Matylda	62	24 VI 1943
		Zemelczak Barbara	47	1908
		Ziętak Rozalia	78	9 V 1938
		Znańska Maria	67	29 VIII 1927
		Zychska Agata	37	26 III 1940

7 Zgromadzenie Sióstr Nazaretanek – grobowiec

1	2	3	4	5
1041	60	Banach Stanisława	29	18 XI 1940
		Bata Antonina	60	8 XI 1944
		Bąkowska Czesława	21	4 VI 1924
		Greksa Maria Leona, urszulanka	26	14 III 1941
		Kozłowska Waleria	60	31 V 1938
		Łopuszańska Henryka	73	29 V 1945
		Marynowska Anna	58	8 IV 1919
		Mierzwa Anna	34	9 IX 1905
		Misiak Karolina	82	1 IV 1946
		Pasternak Antonina	55	28 II 1930
		Pizdura Marianna Katarzyna	77	3 X 1935
		Rydygierowa Maria	82	25 XI 1918
		Solecka Agnieszka	25	12 X 1900
		Sulgastowska Dunin Maria hr.	25	19 IV 1915
		Walach Maria	28	31 V 1914
		Zielińska Ludwika	32	19 II 1908

8 Zgromadzenie Sióstr Notre Dame – groby ziemne

1	2	3	4	5
1122	60	Blancard Maria, matka przełożona	61	17 V 1912
		Dziurdzianka Maria Sabina	46	30 XII 1942
		Groger Reginalda	57	25 II 1944
		Groszek Maria Filomena Anna	40	24 IV 1943

1	2	3	4	5
		Kuźmińska Danuta, urszulanka	37	14 VIII 1943
		Łapa Hieronima Anna	44	13 X 1942
		Mierzwa Maria Ahimata, matka	61	14 VII 1912

9 Zgromadzenie Sióstr Opatrznościerek – grobowiec

1	2	3	4	5
28	71	Antoniewicz Izydora	42	8 XI 1909
		Bąkowska Teodozja Zofia	25	27 VI 1929
		Carówna Róża	78	20 IV 1898
		Czajka Klara	62	22 VI 1944
		Czajkowska Elżbieta Emilia	56	1 I 1886
		Dolata Serafina	53	27 XII 1932
		Domńska Genowefa Domicela	37	7 V 1939
		Dorażkiewicz Tekla	77	31 V 1917
		Eminger Michalina	82	11 I 1917
		Ilnicka Izydora Kazimiera	27	30 VI 1919
		Jachimowicz Nepomucena	38	17 XII 1916
		Kapköwna Władysława Wanda	29	12 II 1922
		Kotowicz Wincenta	33	30 III 1886
		Kubik Ignacja	85	2 VI 1944
		Langner Aniela Apolonia	31	30 III 1886
		Laskowska Apolonia	58	28 VIII 1882
		Listowska Stanisława	85	27 XII 1924
		Listowska Teresa	84	15 II 1922
		Malewska Magdalena Karolina	78	20 IV 1898
		Mally Katarzyna	39	27 V 1893
		Michalska Łucja Teresa	67	30 III 1902
		Miętkowska Anna	18	10 IV 1921
		Milkowska Justyna	74	6 III 1921
		Mirkiewicz Ksawera	58	16 XI 1899
		Nowak Jadwiga	35	17 V 1875
		Ostrowska Kazimiera	68	1 IV 1925
		Pest Augusta Antonina	75	8 IX 1941
		Roszkowska Hiacynta	26	5 IV 1921
		Rottermund Teresa Janina	63	26 X 1942
		Rożańska Monika	67	30 I 1922
		Rychlicka Leokadia	56	5 XII 1922
		Ryczaj Julia	33	29 VIII 1880
		Rzędca Teofila	82	31 XII 1901
		Rzędzicka Magdalena	25	22 IV 1867

1	2	3	4	5
		Schöngut Wincenta	50	2 IX 1927
		Serwin Klementyna	51	25 VIII 1942
		Sierkowska Zofia	39	19 VI 1913
		Skalska Celestyna	26	26 VI 1916
		Stabrowska Alfonsa	62	28 I 1920
		Stańkowska Elżbieta	30	2 II 1861
		Stokowska Weronika Teofila	73	24 I 1896
		Suszecka Joanna	81	2 III 1916
		Szczyrzecka Franciszka	73	15 X 1910
		Szeligiewicz Melania Marianna	78	28 III 1928
		Śląska Józefa Izabela	60	31 XI 1935
		Tyrkówna Stefania	30	17 IV 1917
		Wiercioch Gertruda Jadwiga	66	7 IV 1941
		Zalewska Teresa	48	14 XII 1862
		Zdbylak Antonina	61	15 VIII 1931

10 Zgromadzenie Sióstr Sacré Coeur – grobowiec

1	2	3	4	5
123 b	2	Badeni Celestyna	42	1893
		Baillot d'Etivau	—	18 X 1955
		Katarzyna Maria Luisa		
		Bamborowska Eleonora	77	13 II 1941
		Bañska Józefa	81	8 II 1944
		Batuszyńska Józefa	27	25 VIII 1901
		Barbe Maria	78	29 VI 1963
		Białek Marta	—	12 I 1942
		Bisek Maria	80	24 XII 1932
		Brzozowska Władysława	67	9 IV 1903
		Blume Klementyna de	72	12 V 1931
		Chazel Maria	86	13 IV 1932
		Czaburska Melania	59	26 V 1893
		Czajkowska Helena	59	27 I 1946
		Daytschuk Maria	48	12 III 1881
		Dorowska Rozalia	—	15 II 1879
		Drews Maria	76	10 VIII 1913
		Dzieduszycka Aniela hr.	65	26 XII 1906
		Dzieduszycka Jadwiga hr.	61	6 V 1881
		Dzieduszycka Konstancja	71	9 XI 1902
		Egrelleaux Joanna	68	8 V 1886
		Elsner Matylda	57	9 XII 1915

1	2	3	4	5
		Fraś Katarzyna	43	22 VII 1940
		Garlińska Józefa	69	1 III 1895
		Geer Anna	26	17 I 1898
		Kościelska Maria	42	18 I 1904
		Kratzer Bronisława	73	12 V 1912
		Kwiatkowska Agnieszka	40	25 I 1911
		Kyan Helena	52	20 V 1884
		Laschotangia Stefania	61	13 II 1894
		Lepeszyńska Teodora	49	1886
		Lobert Elżbieta	83	20 III 1923
		Lodyńska Jadwiga	77	18 II 1911
		Loemans Katarzyna	86	25 X 1892
		Mansion Elżbieta Maria	89	29 I 1911
		Miśniakiewicz Barbara	35	1 VII 1892
		Narajewska Katarzyna	70	11 I 1931
		Niemeczek Helena	63	13 V 1934
		Nieświatowska Paulina	47	1880
		Nikolaj Barbara	57	18 XI 1893
		Osmels Joanna	—	15 XI 1879
		Osthaus Ernestyna	81	15 I 1902
		Pawetek Joanna	48	25 I 1910
		Ponera Anna	44	29 XI 1900
		Ponińska Maria	27	25 V 1905
		Rakowicz Maria	42	9 X 1907
		Rey Alojza	85	5 XI 1904
		Richly Sabina Izabela	72	21 V 1909
		Romacka Irena Wanda	35	4 III 1904
		Rogier Zofia	91	7 II 1904
		Schwarz Maria	35	6 VI 1895
		Schwarz Teresa	82	28 XI 1963
		Siłkiener (?) Helena	56	4 VII 1938
		Skrzyńska Henryka	33	7 VIII 1877
		Smedelinek Amelia	78	14 II 1905
		Sperl Barbara Krystyna	77	20 I 1896
		Spitzer Franciszka	90	18 II 1911
		Stalberg Teresa	56	15 XI 1893
		Starzewska Maria	45	15 IX 1895
		Szul Katarzyna	39	23 XII 1902
		Tarasowicz Helena	62	9 III 1944
		Tregeoliere Joanna de la	26	20 V 1905
		Wajdowicz Maria	60	23 III 1890
		Walchnowska Elżbieta	—	1963
		Walker Maria	59	20 X 1909

1	2	3	4	5
		Witlińska Domicela	82	9 I 1913
		Zeukner Katarzyna	85	20 IV 1920

11 Zgromadzenie Sióstr Sercanek – nie ustalono charakteru grobów

1	2	3	4	5
849	64	Andrzejczak Helena	29	18 XII 1940
		Chramiec Aniela Anna	65	24 VI 1940
		Friede Waleria	69	8 III 1944
		Kowalczyk Franciszka	71	19 I 1941
		Lenart Katarzyna	68	27 IX 1940
		Magiera Weronika	28	18 IV 1942
		Ostafin Bronisława Magdalena	63	18 V 1937
		Pisula Konsmantyna	42	4 II 1940
		Piwowarska Magdalena	41	15 II 1939
		Przybocka Paulina	72	8 V 1941
		Skalna Bronisława	71	30 III 1938
		Sokoła Rozalia	66	1 VI 1940
		Stanisławska Irena	26	25 VII 1940
		Szczawińska Dorota	64	13 IX 1943
		Szczepankówna Julia	17	20 III 1928
		Tesler Wiktoria	69	10 VII 1940
		Tutaj Agnieszka	74	30 XII 1943
		Żukowska Franciszka Wincenta	83	12 IV 1929
		Żurańska Amalia	55	20 IX 1940

12 Zgromadzenie Sióstr Służebnic Niepokalanej Dziewicy Maryi – obrządku greckokatolickiego – kwatera grobów ziemnych

1	2	3	4	5
59	21	Bura K. Melitona	43	1943
		Czerwaw M. Josifa	59	1932
		Jaroszko A. Diomuda	41	1935
		Karliuk M. Jelisaweta	56	1936
		Micko M. Marta	26	1948
		Papuga Wasilija Ksenia	20	1935

IV Duchowni pogrzebani na Cmentarzu Obrońców Lwowa – sekcji Cmentarza Łyczakowskiego

Kwaterna	Nr grobu	Nazwisko i imię	Lat	Data śmierci
II	77	Lucaqiu (Lucagin?) Antoni ⁶⁸	–	1919
XX	1874	Paluch Józef ⁶⁹	48	16 III 1933
II	42	Rozumkiewicz Cyprian Stanisław ⁷⁰	28	17 VII 1920
XX	1856	Szmyd Gerard ⁷¹	53	11 XII 1938
II	59	Teodorowicz Józef Teofil, abp ⁷²	74	4 XII 1938

⁶⁸ Lucaqiu Antoni, inne źródło podaje formę: Lucagin – prof. dr teologii, kapelan 37 pułku piechoty, zginął w 1919 r. pod Równem. Pogrzebany na Cmentarzu Orłąt, kwatera II, grób 77. S. S. Nicieja, *Cmentarz Obrońców Lwowa*, Wrocław–Warszawa–Kraków 1990 s. 302; A. Medyński, *dz. cyt.*, s. 47.

⁶⁹ Paluch Józef (1885–1933), dr teologii, podczas wojny polsko-ukraińskiej o Lwów 1918/19 r. należał do Naczelnej Komendy Obrony Lwowa i pełnił funkcję tymczasowego superiora polowego w Referacie Sanitarnym. Zmarł 16 III 1933 r. Pogrzebany na Cmentarzu Orłąt, kwatera XX, grób 1874. Derżawnyj Archiw Lwiwskiej Oblaści u Lwowi (dalej cyt. DALOL). Spisy oficerów Sztabu Głównego Komendy Obrony Lwowa w zestawie polskich wojsk, f. 257 op. 2 nr 419; S. S. Nicieja, *Cmentarz Obrońców*, s. 302.

⁷⁰ Rozumkiewicz Cyprian Stanisław (1892–1920), dr teologii, kapelan 36 pułku piechoty Legii Akademickiej; zginął 17 VII 1920 r. pod Lidą w czasie wojny polsko-bolszewickiej, kawaler orderu Virtuti Militari. Pogrzebany na Cmentarzu Orłąt, kwatera II, grób 42. S. S. Nicieja, *Cmentarz Obrońców*, s. 302; A. Medyński, *dz. cyt.*, s. 45.

⁷¹ Szmyd Gerard (1885–1938), święcenia kapłańskie w 1910 r. w obrz. łac. we Lwowie, dr teologii, m. in. katecheta IV Gimnazjum we Lwowie, kapelan sióstr karmelitanek tamże, w latach 1930–1938 proboszcz parafii św. Marii Magdaleny tamże, prezes oddziału lwowskiego Związku Harcerstwa Polskiego; w czasie polsko-ukraińskich walk o Lwów od 1 XI 1918 r. był kapelanem w służbie sanitarnej; wielu jego uczniów i harcerzy poszło jego śladem, korzystając z wszechstronnej pomocy swego wychowawcy. Był kapelanem w 1920 r. i 1925–1930 w Wojsku Polskim; honorowy kanonik Kapituły Metropolitalnej obrz. łac. we Lwowie, znakomity wychowawca i płodny pisarz teologiczny, prekursor odnowy liturgicznej w latach międzywojennych, m. in. autor bardzo cenionego podręcznika pt. *Liturgika katolicka*. Odznaczony Krzyżem Walecznych, Krzyżem Obrony Lwowa z mieczami i Krzyżem Niepodległości. Pogrzebany na Cmentarzu Orłąt, kwatera XX, grób 1856. DALOL Spisy obrońców polskiej obrony Lwowa przedstawionych do nagrody [1938 r.?], f. 257, op. 2, nr 1370; S. S. Nicieja, *Cmentarz Obrońców*, s. 301–302.

⁷² Teodorowicz Józef (1864–1938), święcenia kapłańskie w 1887 r. w obrz. ormiańskokatolickim we Lwowie, 16 XII 1901 r. prekonizowany na abpa ormiańskokatolickiego metropolii lwowskiej, 2 II 1902 r. przyjął sakrę biskupią. W latach 1902–18 poseł na Sejm Krajowy i członek Izby Panów, wespół z innymi biskupami łacińskimi Galicji powołał do życia Związek Katolicko-Społeczny; gorący patriota broniący na arenie publicznej spraw polskich przed

FR. JÓZEF WOŁCZAŃSKI

A Catalogue of Graves of Roman Catholic, Greek Catholic and Armenian Catholic Clergy in the Łyczakowski Cemetery in Lwów

Summary

The Łyczakowski Cemetery in Lwów was set up in 1786, two years after Kaiser Joseph II had ordered all churchyards in Galicia to close down. It was the second oldest cemetery in Poland in its pre-1939 borders. It has a total area of c. 40 ha. Thanks to the loving care of a long line of administrators prior to 1939 it became a cemetery and park complex of outstanding beauty. From its beginnings it was the favoured burial ground of the upper and middle classes not only of Lwów, but also of the whole of Galicia.

The tombs of the secular and monastic clergy of the three Catholic rites — Roman Catholic, Greek (Ukrainian-Byzantine) Catholic and Armenian Catholic — have been a prominent feature of the Łyczakowski Cemetery. A period of systematic devastation of the graves and deliberate obliteration of tombstone inscriptions followed; old sites were made available for new burials. As a result it is impossible to make a full list of clergy buried in the Łyczakowski Cemetery. Probably the most reliable data are those that refer to monastic clergy. We have been able to identify the tombs of the Bernardines (24 dead), the Dominicans (26), the Carmelites (25), the Vincentians (10) and the Resurrectionists (13). As far as the women's orders are concerned it has been possible to identify the tombs of the Latin Benedictine Nuns (49), the Armenian Benedictine Nuns (24), the Franciscan Nuns of the Holy Sacrament (45), the Josephites (26), the Family of Mary (41), the Sisters of Charity (95), the Nazaretines (16), the Daughters of Notre Dame (7), the Daughters of Providence (41), Sacré Coeur (65), the Daughters the Blessed Heart (19) and the BVM Servitors of Greek Catholic rite (6).

Although this list is by no means complete, yet in the face of continuing neglect and devastation of the Łyczakowski Cemetery, it represents an effort to take stock of names that may very soon be obliterated from their stone monuments. Their graves may disappear and be forgotten, but not so their role in the history of the Church and their contribution to the culture of the former Polish Eastern Border.

Translated by Andrzej Branny

1918 r. W latach 1919–22 poseł na Sejm Ustawodawczy RP, w 1923 r. otrzymał mandat senatora, ale zrzekł się go, w 1928–1936 należał do komisji prasowej Episkopatu Polski; autor wielu rozpraw religijnych, znakomity mówca i kaznodzieja. Pogrzebany na Cmentarzu Orłąt, kwatery II, grób 59, skąd po II wojnie światowej w dobie profanacji tej nekropolii ekshumowano potajemnie jego ciało i złożono w grobowcu rodziny Kłosowskich na Cmentarzu Łyczakowskim, pole 59. A. Andrusiewicz, *Teodorowicz Józef Teofil, w: Słownik Biograficzny Katolicyzmu Społecznego w Polsce*, t. 3, pr. zb., Lublin 1995 s. 132–134 (błąd w danych o powojennych losach zwłok abpa J. T.); Informacje własne autora.